

ทัศนคติของผู้ประกอบการต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในเขตอำเภอเมืองเชียงราย
จังหวัดเชียงราย

ENTREPRENEURS' ATTITUDES TOWARDS VALUE ADDED TAX IN
AMPHUR MUANGCHIANGRAI CHIANGRAI PROVINCE

นายวิทยา ณ น่าน

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

พ.ศ. 2541

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรองปัญหาพิเศษ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ)

ปริญญา

บริหารธุรกิจ

บริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร

สาขาวิชา

ภาควิชา

เรื่อง ทศนคติของผู้ประกอบการต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ENTREPRENEURS' ATTITUDES TOWARDS VALUE ADDED TAX IN AMPHUR

MUANGCHIANGRAI CHIANGRAI PROVINCE

นามผู้วิจัย นายวิทยา ณ น่าน

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐมา สิทธิชัย)

วันที่ 6 เดือน พ.ย. พ.ศ. 2541

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์วัลภา ลิมสกุล)

วันที่ 6 เดือน N.V. พ.ศ. 2541

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์จنگกล แสงอาสภวิริยะ)

วันที่ 6 เดือน พ.ศ. 2541

หัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์วัลภา ลิมสกุล)

วันที่ 6 เดือน N.V. พ.ศ. 2541

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐมา สิทธิชัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 9 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2541

บทคัดย่อ

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ
ความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ทัศนคติของผู้ประกอบการต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

โดย

นายวิทยา ณ น่าน

ตุลาคม 2541

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมา ลีทธิชัย

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร
คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ที่มีต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม และศึกษาปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการ

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสุ่มตัวอย่างจากผู้ประกอบการที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตรา 7% ในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามกลุ่มผู้ประกอบการ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ส่งออก กลุ่มค้าส่งค้าปลีก และกลุ่มผู้ให้บริการกระจายตามที่ตั้งของธุรกิจบนถนนสายต่างๆ โดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) รวมทั้งสิ้นจำนวน 136 ราย เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC⁺) .

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงรายโดยภาพรวมมีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มไม่แตกต่างกันตามกลุ่มธุรกิจคือ

ด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมือง เชียงราย จังหวัดเชียงราย มีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในระดับเห็นด้วยมากกว่า ภาษีมูลค่าเพิ่มมีความชัดเจนแน่นอน ง่ายต่อการคำนวณภาษีจัดเก็บไม่ซับซ้อน มีความเป็นธรรมในการเสียภาษี นำมาใช้แทนภาษีการค้าเหมาะสมแล้วเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บ มีกลไกป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีทำให้ผู้ประกอบการเต็มใจที่จะเสียภาษี เอื้ออำนวยต่อการลงทุนและส่งออก ทำให้ผู้ประกอบการต้องจัดทำบัญชีถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้ประกอบการได้รับคืนภาษีรวดเร็วขึ้น

ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในระดับเห็นด้วยมาก เกี่ยวกับสถานที่ในการยื่นแบบเสียภาษี เกณฑ์รายรับที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม การจัดทำรายงานเป็นรายสถานประกอบการ การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเครดิตยกไปใช้ในเดือนถัดไป อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% เหมาะสมแล้วและเห็นด้วยน้อยเกี่ยวกับการจัดทำรายงานภาษีซื้อ รายงานภาษีขายและรายงานสินค้าและวัตถุดิบ

ด้านความคิดเห็นอื่นๆ ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เกี่ยวกับในกรณีที่มีการแก้ไข กฎระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มควรแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบโดยเร็ว ควรจัดอบรมสัมมนาเผยแพร่ความรู้ในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้ประกอบการทราบเป็นระยะตามความเหมาะสม ควรเพิ่มบทลงโทษ ผู้ประกอบการที่ขายใบกำกับภาษีปลอมให้มากขึ้นกว่าบทลงโทษปัจจุบันและเห็นด้วยมากเกี่ยวกับควรเน้นการตรวจสอบกิจการที่ขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสด การสุ่มสอบย้อนใบกำกับภาษีเป็นมาตรการที่ใช้ได้ผล ในการป้องกัน การออกใบกำกับภาษีปลอม

ส่วนปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยภาพรวมพบว่าผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมือง เชียงราย จังหวัดเชียงราย ให้ตามความสำคัญกับปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่มในระดับมีปัญหาน้อย แต่มีปัญหบบางเรื่องที่ผู้ประกอบการเห็นว่าเป็นปัญหามากคือ การออกใบกำกับภาษีให้ส่วนราชการที่ไม่ยอมลงวันที่ใบกำกับภาษี การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสดและได้รับเงินคืนภาษีที่ชำระไว้เกินล่าช้า

ข้อเสนอแนะ ควรจัดให้มีการอบรมหรือแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำรายงานภาษีซื้อ รายงานภาษีขาย และรายงานสินค้าและวัตถุดิบเป็นรายเฉพาะกลุ่มธุรกิจควรมีการชักชวนความเข้าใจให้ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการแก่ส่วนราชการ และควรให้มีการชี้แจงโดยเจ้าหน้าที่กำกับ ใบกำกับภาษีได้ในกรณีเขียนตัวอักษรในใบกำกับภาษีผิด

ABSTRACT

Abstract of special problem submitted to the Graduate School of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the Master degree of Business Administration.

ENTREPRENEURS ATTITUDES' TOWARDS VALUE ADDED TAX IN AMPHUR MUANGCHIANGRAI CHIANGRAI PROVINCE

By

Wittaya Na Nan

October 1998

Chairman: Assistant Professor Dr.Pattama Sithichai
Department/Faculty: Department of Business Management and Marketing of
Agriculture
Faculty of Agricultural Business

The objectives of the research were to study the attitudes of entrepreneurs in Amphur Muangchiangrai, Chiangrai Province towards the Value Added Tax and their problems about the Value Added Tax.

This research took samples from entrepreneurs in Amphur Muangchiangrai, Chiangrai Province who had registered for Value Added Tax 7%. Entrepreneurs were classified into three groups:- Exporters, Wholesaler-Retailers and Servicers. The Accidental Random Sampling was used to select a total sample of 136 cases from business enterprises on various roads. Questionnaires were used as the research method and analyzed by using the SPSS/PC⁺.

The study found that the attitudes of entrepreneurs towards the Value Added Tax on each business group were not different. The findings were as follows:-

- Regarding the principles and benefits of Value Added Tax the entrepreneurs had positive attitudes and most agreed that the Value Added Tax is clear, not complicated, easy to calculate, fair and suitable to replace the business tax, easy to accumulate and had a mechanism to protect the avoidance of taxes. It makes entrepreneurs willing to pay the tax and facilitates investment and export. It forces entrepreneurs to have precise and complete accounting systems and the entrepreneurs can get the tax refund rapidly.

- Regarding the law and rules of practice of Value Added Tax, the entrepreneurs had a positive attitudes and most agreed about the reporting procedures and the minimum income before paying Value Added Tax, making individual reports in each business, to credit tax return for the following month, suitable rate 7% and most did not agreed about preparing purchasing tax and selling tax, materials and product reports.

- Other comments; the entrepreneurs most agreed to revise the rules and regulations of Value Added Tax and that they should be informed urgently. Seminars should be set up and be informed in advance. Penalty should be hardly treated to the entrepreneurs who falsify sales tax invoices. They agreed to audit of the business that wants tax return in cash. Sample checking to examine tax invoices is always useful for preventing falsification of tax invoices.

Problems of Value Added Tax, in the large picture, most of the entrepreneurs placed less significance on the problems but the main problems are the issueing of tax invoices for the government without the specific date on tax invoices and a delay of the refund tax return in cash.

Comments: - The organization concerned should conduct seminars and introduce the "How to make purchasing tax invoice reports", sale tax invoice reports, materials and product reports in particular to business groups and should make the understanding clear for the entrepreneurs whose sales or services are to the government and should allow the deletion or crossing out with signature in case of mistakes written or typed on the tax invoices.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษานี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐมา สิทธิชัย อาจารย์วิไลภา ลิ้มสกุล และอาจารย์จงกล แสงอาศวีริยะ ที่ได้ช่วยเหลือให้คำแนะนำ ปรีกษา และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนการศึกษานี้สำเร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ให้ความรู้และให้การสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณสำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงราย และเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ช่วยให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ขอขอบคุณผู้ประกอบการที่ได้ตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ คุณสุทธิพร ไชยวงศ์ และเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่านที่มีน้ำใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และขอขอบคุณพี่ๆ ของผู้เขียนทุกคนที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนตลอดจนให้กำลังใจในการศึกษานี้ ในครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

นายวิทยา ภู น่าน

ตุลาคม 2541

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญเรื่อง	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(12)
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตและข้อจำกัดในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	7
ทฤษฎีภาษาวิชาการ	7
ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับทัศนคติ	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
กรอบแนวความคิดในการวิจัย	11
สมมติฐานในการวิจัย	11
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	12
สถานที่ดำเนินการวิจัย	12
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	12
เครื่องมือในการวิจัย	14
วิธีการรวบรวมข้อมูล	15
การวิเคราะห์ข้อมูล	15

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	16
สถานภาพทั่วไปของผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย	
จังหวัดเชียงราย	16
ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการ	20
ด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม	20
ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่ม	22
ด้านความคิดเห็นอื่นๆ ต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม	25
ปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม	27
การทดสอบสมมติฐาน	32
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	41
สรุปผลการวิจัย	41
อภิปรายผลการศึกษา	46
ข้อเสนอแนะ	47
บรรณานุกรม	50
ภาคผนวก	52
ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม	53
ภาคผนวก ข. ประวัติผู้วิจัย	62

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกเพศ	16
2	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามระดับการศึกษา	17
3	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามตำแหน่ง	17
4	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามประเภทผู้ประกอบการ	18
5	จำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการจำแนกตามประเภทของ การประกอบการ	18
6	จำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการจำแนกตามการเข้าสู่ระบบ ภาษีมูลค่าเพิ่ม	19
7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม	21
8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติ	23
9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านอื่นๆ	25
10	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อการภาษีมูลค่าเพิ่ม ในด้านต่างๆ โดยรวม	27
11	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม	29
12	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-Ratio F-prob ของทัศนคติต่อภาษี มูลค่าเพิ่มด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม เปรียบเทียบตามกลุ่มธุรกิจ	32
13	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-Ratio F-prob ของทัศนคติต่อภาษี มูลค่าเพิ่มด้านกฎหมาย และระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่า เพิ่มเปรียบเทียบตามกลุ่มธุรกิจ	35
14	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-Ratio F-prob ของทัศนคติต่อภาษี มูลค่าเฉลี่ยในด้านความคิดเห็นอื่นๆ เปรียบเทียบตามกลุ่มธุรกิจ	35

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-Ratio F-prob ของทัศนคติต่อภาษี มูลค่าเพิ่ม โดยรวมเปรียบเทียบตามกลุ่มธุรกิจ	39

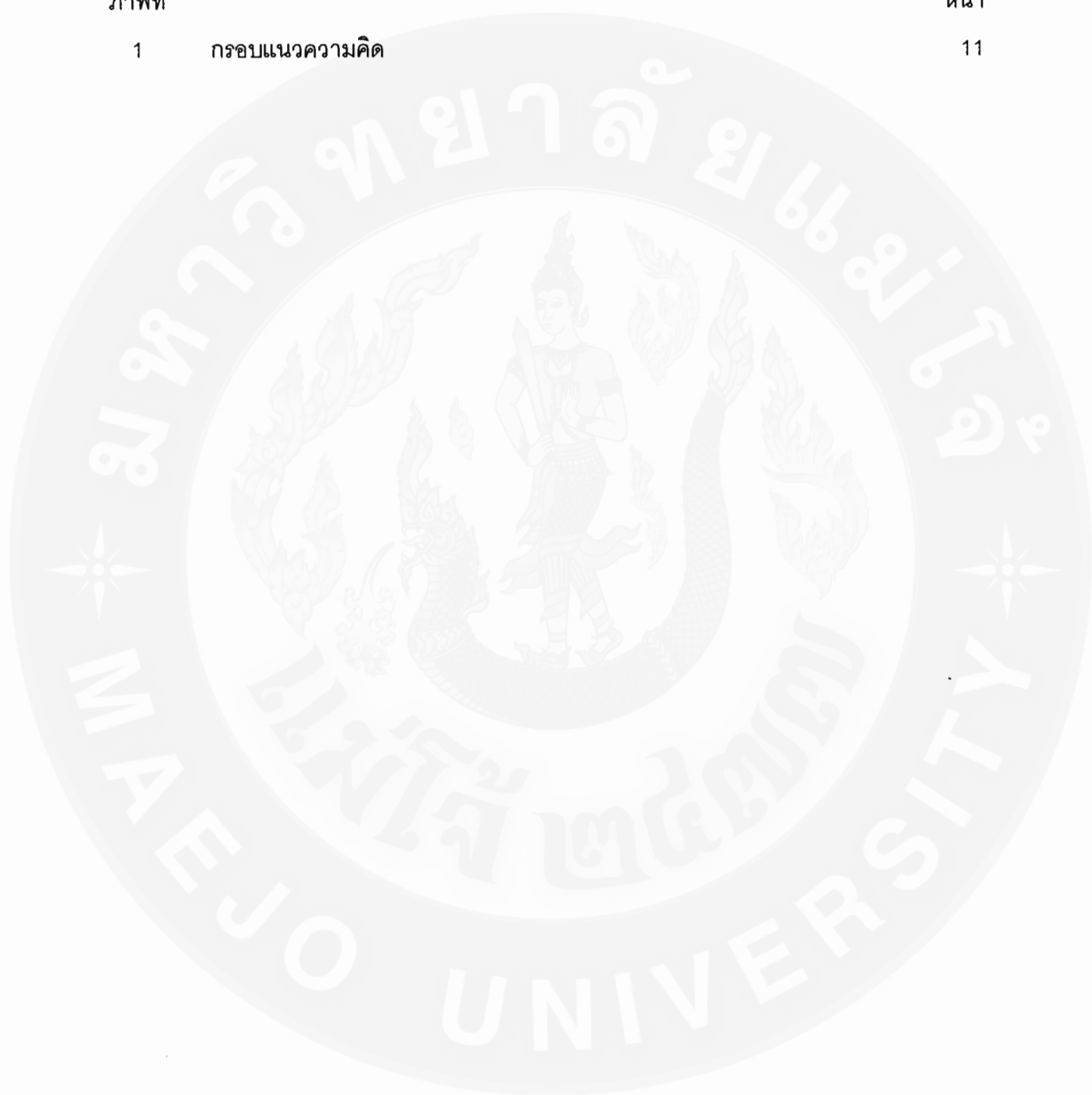
สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรอบแนวความคิด

11

บทที่ 1
บทนำ
(INTRODUCTION)

ปัญหาและเหตุผลที่ทำการวิจัย
(Research Problem and Reason)

นับตั้งแต่ได้มีการสถาปนากรมสรรพากรขึ้นในวันที่ 2 กันยายน 2458 (พินิจรัตน์ไชย, 2539: 43) เป็นต้นมา จากวันนั้นถึงปัจจุบัน เป็นเวลาร่วม 80 ปีแล้ว ปรากฏว่าบทบาทและหน้าที่ของกรมสรรพากร เป็นกรมที่มีความสำคัญยิ่งกรมหนึ่งของกระทรวงการคลัง โดยได้พยายามปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีอากรเพื่อให้สามารถจัดเก็บภาษีอากรได้ตามเป้าหมายที่กระทรวงการคลังกำหนด การหารายได้เพื่อการพัฒนาประเทศซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปีทำให้มีการปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีอากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และในวันที่ 1 มกราคม 2535 (สมชาย ศรีสันติสุข, 2538: 3) เป็นต้นมา กรมสรรพากรก็ได้เริ่มนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทนภาษีการค้าที่ใช้อยู่เดิม ซึ่งระบบภาษีการค้านั้นใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 (ฐานเศรษฐกิจ, 2535: 29-31) เป็นเวลาเกือบ 40 ปีแล้ว ไม่เหมาะสมเนื่องจากปัจจัยหลายประการ เช่น โครงสร้างเศรษฐกิจของโลกและของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมีการเพิ่มของรายได้ประชาชาติ การขยายตัวอย่างต่อเนื่องในอัตราสูงในภาคอุตสาหกรรม กลยุทธ์ในการพัฒนาประเทศได้เปลี่ยนแปลงจากเดิมที่มุ่งผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ามามุ่งผลิตเพื่อการส่งออกตลอดจนประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกของความตกลงทั่วไป ทางการค้าและศุลกากร (แกตต์) ทำให้มีความจำเป็นต้องปรับปรุงระบบภาษีให้เป็นไปตาม พันธกรณีที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์สากล อันได้แก่การปรับอัตราภาษีการบริโภคภายในที่เก็บจากการนำเข้าสินค้าและสินค้าที่ผลิตในประเทศเป็นอัตราเดียวกัน หรือการยกเลิกการชดเชยภาษีทางอ้อม

นอกจากนี้ ภาษีการค้ายังเป็นระบบภาษีที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ กล่าวคือ ภาษีการค้ามีลักษณะการจัดเก็บซ้ำซ้อน เพราะนอกจากเก็บจากสินค้าสำเร็จรูปแล้วยังเก็บจากวัตถุดิบสินค้าขั้นกลางและสินค้าต้นทุนด้วย ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงเกินความจำเป็นมากและยากที่จะประเมินภาระภาษีที่แท้จริง ก่อให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการประเมินภาษีเพื่อขอคืนภาษีในกรณีที่ส่งออกไปยังต่างประเทศ จึงทำให้สินค้าของไทยที่ส่งไปต่างประเทศไม่สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ และวิธีการชดเชยคืนภาษีจากการส่งออกภายใต้โครงสร้างภาษีการค้าไม่เป็นที่ยอมรับในการปฏิบัติของการค้าระหว่างประเทศ

เมื่อภาษีการค้ามีอุปสรรคจึงได้นำเอาภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ในการ จัดเก็บภาษี แทนเพราะเห็นว่าภาษีมูลค่าเพิ่มมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บ และเอื้ออำนวยต่อการลงทุนมากกว่าภาษีการค้าที่ใช้อยู่เดิมคือ

ภาษีมูลค่าเพิ่มมีความเป็นกลางทางเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นระบบภาษีแบบ อัตราเดียว สำหรับสินค้าหรือบริการทุกประเภททำให้มีความเป็นกลางไม่บิดเบือนการทำงานของกลไกตลาดในการจัดสรรทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจะทำให้ระบบภาษี มีความง่ายและมีความแน่นอนในทางปฏิบัติสำหรับผู้เสียภาษีด้วย

ภาษีมูลค่าเพิ่มมีการจัดเก็บในลักษณะที่ไม่ซ้ำซ้อน เพราะจัดเก็บเฉพาะจาก ฐานะภาษีอันเป็นมูลค่าเพิ่มขึ้นมาใหม่เท่านั้น

ภาษีมูลค่าเพิ่มเอื้ออำนวยต่อการส่งออก เพราะจะไม่มีการเก็บภาษีสินค้าส่งออก นอกจากนั้นแล้ว ยังจะมีการคืนภาษีที่แฝงอยู่ในต้นทุนสินค้าส่งออกให้ทั้งหมดตามความเป็นจริงด้วย ทำให้สินค้าไทยสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ดีขึ้น การคืนภาษีนี้นับเป็นวิธีที่ยอมรับกัน ในระบบการค้าระหว่างประเทศ ประเทศคู่ค้าจึงมีอาจใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นข้ออ้างในการกีดกัน สินค้าไทย

ภาษีมูลค่าเพิ่มเอื้ออำนวยต่อการลงทุน เนื่องจากสามารถหักภาษีซื้อสำหรับ สินค้าทุนที่เสียไปแล้วได้ จึงนับได้ว่าภาษีมูลค่าเพิ่มจะช่วยส่งเสริมการลงทุนได้เป็นการทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กที่ไม่มีโอกาสได้รับสิทธิประโยชน์ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

ภาษีมูลค่าเพิ่มมีลักษณะที่ทำให้มีการหลีกเลี่ยงภาษีได้ยาก เพราะมีกลไก ป้องกันการหลีกเลี่ยงอยู่ในตัว เนื่องจากการเสียภาษีของผู้ขายรายหนึ่งจะเป็นหลักฐานการนำ ไปหักภาษีของผู้เสียภาษีอีกรายหนึ่ง ทำให้การจัดเก็บภาษีมีลักษณะเต็มเม็ดเต็มหน่วย (ฐานเศรษฐกิจ, 2535: 29-31)

อย่างไรก็ตามตลอดระยะเวลาเกือบ 5 ปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2535 ที่มีการนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ ทางกรมสรรพากรก็ได้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาวะการณ์และรัดกุมยิ่งขึ้น โดยการออกเป็น

พระราชกฤษฎีกา ออกเป็นประกาศอธิบดีกรมสรรพากรหรือออกเป็นคำสั่งกรมสรรพากร เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีความพยายามเปลี่ยนแปลง ภาพลักษณ์ของกรมสรรพากร จากเป็นผู้จัดเก็บภาษีที่ให้ความสำคัญกับจำนวนเงินมาเป็นการจัดเก็บภาษีในระดับที่เหมาะสม ให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยพิจารณาจากต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการ

จัดเก็บภาษีของเจ้าหน้าที่และผู้เสียภาษี โดยกรมสรรพากรได้กำหนดวัตถุประสงค์หลักและวิธีการดำเนินงานไว้ (กรมสรรพากร, 2539: 37) สำหรับเป็นแนวทางการบริหารงาน ดังนี้

วัตถุประสงค์หลัก

1. จัดเก็บภาษีในระดับที่เหมาะสม ค่าใช้จ่ายที่ต่ำของกรมสรรพากรและผู้เสียภาษี
2. มุ่งพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศให้แข่งขันได้ในระหว่างประเทศ
3. สร้างความเข้าใจของผู้เสียภาษีในการที่เห็นว่าผู้อื่นเสียภาษีถูกต้องครบถ้วน
4. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ มีประสิทธิภาพและเที่ยงธรรม

โดยจะต้องดำเนินการ

1. ให้บริการที่ดีแก่ผู้เสียภาษีด้วยความเต็มใจ
 2. ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เสียภาษีเพื่อให้เกิดความสมัครใจในการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบในระดับสูงสุด
 3. ให้คำแนะนำถึงสิทธิและความรับผิดชอบในการเสียภาษี
 4. ให้ทราบขอบเขตของการปฏิบัติตามกฎหมายและผลของการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
 5. ให้มีการดำเนินการที่จำเป็น เพื่อให้มีการบริหารงานและจัดเก็บที่เหมาะสม
 6. หาวิธีการที่ทันสมัยที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- เพื่อดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

จากแนวนโยบายและวัตถุประสงค์หลักของกรมสรรพากร ที่มุ่งมั่นในการจัดเก็บภาษีอากรให้ได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพเต็มเม็ดเต็มหน่วย โดยได้มีการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องมาเมื่อมีการนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ ตลอดจนกฎหมายเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มมีสาระสำคัญจำนวนมาก รวมทั้งมีการแก้ไขปรับปรุงข้อกฎหมายตลอดมา และจากแผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย ของกระทรวงมหาดไทยที่มีเป้าหมายให้จังหวัดเชียงรายเป็นศูนย์กลางการพัฒนาในเขตอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขงตอนบนเชื่อมกับเมืองสำคัญที่อยู่ในเขตอนุภูมิภาคนี้ คือ เชียงราย-เชียงใหม่-เชียงตุง-เชียงรุ่ง-เชียงทอง (หลวงพระบาง) ซึ่งจะทำให้จังหวัดเชียงรายเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว การค้า การคมนาคม และการขนส่ง มีอัตราความเจริญเติบโตทาง

เศรษฐกิจค่อนข้างสูง มีการขยายตัวของ ธุรกิจใหม่และมีผู้ประกอบการเพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับ การขยายตัวและการพัฒนาจังหวัดเชียงราย ทำให้ผู้ประกอบการจะต้องศึกษาให้เข้าใจถึง ระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มให้ถูกต้อง จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะศึกษาถึงทัศนคติ และปัญหาต่างๆ ของผู้ประกอบการ ต่อภาษีมูลค่าเพิ่มที่ใช้อยู่ปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร มีปัญหา ตรงจุดไหน เพื่อจะได้นำมาวิเคราะห์ เสนอเป็นแนวทางในการแก้ไขข้อปฏิบัติในการจัดเก็บ ภาษี และเป็นแนวทางในการแก้ไขตัวบทกฎหมายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives of the Study)

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการในอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัด เชียงรายที่มีต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. เพื่อศึกษาปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการ

ขอบเขตและข้อจำกัดในการวิจัย (Scope and Limitation of Research)

ขอบเขตในการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาจากผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เฉพาะที่เสียภาษีในอัตรา 7% โดยนำภาษีขายหักด้วย ภาษีซื้อเท่านั้นโดยแบ่งตามกลุ่มธุรกิจเป็น 3 กลุ่มได้แก่

1. กลุ่มผู้ส่งออก
2. กลุ่มขายปลีกและขายส่ง
3. กลุ่มผู้ให้บริการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Expected Results)

1. ทราบถึงทัศนคติของผู้ประกอบการในอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ที่มีต่อกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. ทราบถึงปัญหาในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม
3. เพื่อเสนอแนะเป็นแนวทางในการแก้ไขตัวบทกฎหมายและวิธีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มต่อไป

นิยามศัพท์ (Definition of Terms)

ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตรา 7% มีสถานที่ประกอบการตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มธุรกิจ คือ กลุ่มผู้ส่งออก กลุ่มผู้ขายปลีกและขายส่ง และกลุ่มผู้ให้บริการ

ผู้ส่งออก หมายถึง ผู้ประกอบการซึ่งส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักรเพื่อส่งต่างประเทศ และเป็นผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจส่งออกแล้ว

ผู้ขายปลีกและขายส่ง หมายถึง ผู้ประกอบการที่ขายส่งหรือขายปลีกสินค้า

ผู้ให้บริการ หมายถึง ผู้ประกอบการที่ให้บริการลูกค้าด้านต่างๆ แก่ลูกค้า หรือกระทำการใดๆ อันอาจหาประโยชน์อันมีมูลค่าซึ่งมิใช่เป็นการขายสินค้า

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการ ต่อภาษีมูลค่าเพิ่มเกี่ยวกับ

- หลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม
- กฎหมาย และระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่ม
- ความคิดเห็นอื่นๆ ต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาษีมูลค่าเพิ่ม หมายถึง ภาษีอากรประเมินซึ่งนำมาใช้จัดเก็บแทนภาษีการค้า ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2535 เป็นต้นมา โดยจัดเก็บจากการขายสินค้าหรือบริการ หากผู้ประกอบการที่มีรายรับเกิน 600,000 บาทต่อปี และไม่เข้าข่ายประเภทรายรับที่ได้รับการยกเว้น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามกฎหมายแล้วจะต้องจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ใบกำกับภาษี หมายถึง เอกสารหลักฐานซึ่งผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการที่จดทะเบียนเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยวิธีการนำภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อ ได้เรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจาก ผู้ซื้อหรือผู้รับบริการในอัตราร้อยละ 7 ของราคาสินค้าหรือค่าบริการ ซึ่งผู้ประกอบการจดทะเบียนดังกล่าวต้องออกหลักฐานใบกำกับภาษีขาย ให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือบริการ เพื่อแสดงจำนวนเงินภาษีขายที่ได้เรียกเก็บ และในด้านของผู้ซื้อหรือผู้รับบริการ ซึ่งได้รับใบกำกับภาษีนั้น มาหรือเรียกว่าใบกำกับภาษีซื้อ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

- ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป จะต้องมียี่ห้อและที่อยู่ของผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ และไม่ต้องแยกจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มออกจากมูลค่าสินค้าหรือบริการให้ชัดเจน
- ใบกำกับภาษีอย่างย่อ ไม่ต้องมียี่ห้อ และที่อยู่ของผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ และต้องแยกจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มออกจากมูลค่าสินค้าหรือบริการ แต่ต้องมีข้อความระบุชัดเจนว่า ได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มไว้แล้ว

ปัญหา หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการดังต่อไปนี้

- ปัญหาเกี่ยวกับการจดทะเบียนและการกรอกแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม
- ปัญหาการยื่นแบบเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม
- ปัญหาเกี่ยวกับใบกำกับภาษี
- ปัญหาเกี่ยวกับการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม
- ปัญหาการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

(REVIEW OF RELATED LITERATURES)

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม ในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย จึงได้ศึกษาถึงทฤษฎีเกี่ยวกับภาษีอากร และแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติตลอดจนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

1. ทฤษฎีภาษีอากร
2. ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับทัศนคติ
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีภาษีอากร

Adam Smith (สมชาย ฤๅพันธ์, 2537: 29-30) ได้วางหลักเกณฑ์สำคัญของภาษีอากรไว้ซึ่งถือว่าเป็นลักษณะของระบบภาษีอากรที่ดีดังนี้

1. หลักความยุติธรรม (equity)

ภาษีอากรที่ดีต้องจัดเก็บอย่างยุติธรรม และให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายในสังคมกล่าวคือ ผู้เสียภาษีอากรทุกคนมีฐานะเท่าเทียมกัน ควรจะเสียภาษีอากรเท่าเทียมกัน

2. หลักความแน่นอน (certainty)

ภาษีอากรที่ดี จะต้องมีความแน่นอน ชัดเจน ผู้เสียภาษีอากรทุกคนจะรับรู้อย่างแจ่มแจ้ง เกี่ยวกับเวลาของการชำระภาษี จำนวนภาษีที่จะต้องชำระ และสถานที่ชำระภาษี

3. หลักความสะดวก (simplicity)

ภาษีอากรที่ดีจะต้องสะดวกในการจัดเก็บ และสะดวกในการเสียภาษีนอกจากนี้ยังรวมถึงตัวบทกฎหมายภาษี จะต้องเข้าใจง่ายและแบบแสดงรายการรวมถึงข้อกำหนดต่างๆ จะต้องง่ายต่อการปฏิบัติ

4. หลักการประหยัด (economy)

ระบบภาษีอากรที่ดีนั้น การบริหารการจัดเก็บจะต้องเป็นไปโดยประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ และเก็บภาษีได้มากตลอดจนการเก็บภาษีจะต้องมีผลกระทบต่อการทำงานของผู้เสียภาษีให้น้อยที่สุด

ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

Newcomb อ้างใน วิรัตน์ หมกทอง (2538: 9) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า ทัศนคติ คือ วิถีทางหรือความพร้อมในการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด

ทัศนคติดีมีคุณสมบัติ 3 ประการคือ

1. มีลักษณะสม่ำเสมอ (consistency) ไม่เปลี่ยนแปลงได้ง่ายๆ
2. มีทิศทาง (direction) ที่แน่นอนต่อสิ่งแวดล้อมและเป้าหมายแต่ละอย่าง
3. มีปริมาณความเข้มข้นมากน้อยสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม อาจมีขนาดไปในทางบวก ทางลบ หรือเป็นกลางๆ ทั้งนี้เพราะทัศนคติอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามการเปลี่ยนแปลงของค่านิยม

Curter V. Good อ้างใน กฤษณ์ กระแสเวส (2537: 18) ได้นิยามความหมายไว้ว่า ทัศนคติ คือ ความพร้อมที่จะแสดงออกในทางใดทางหนึ่งคือ การสนับสนุนหรือต่อต้านสภาพการณ์บุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ประเภททัศนคติ

ทัศนคติของบุคคล แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. ทัศนคติเชิงบวก หรือที่ดี เป็นทัศนคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออกถึงความรู้สึกอารมณ์ จากสภาพจิตใจ ได้ตอบ ในด้านดีต่อบุคคลอื่น หรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง รวมทั้งหน่วยงาน องค์กรและอื่นๆ
2. ทัศนคติเชิงลบ หรือ ไม่ดีคือ ทัศนคติที่สร้างความรู้สึกเป็นไปในทางเสื่อมเสีย ไม่ได้รับความเชื่อถือ หรือไม่วางใจ อาจมีความเคลือบแคลงระแวงสงสัย รวมทั้งเกลียดชังต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือหน่วยงาน องค์กร และอื่นๆ
3. ทัศนคติที่บุคคลไม่แสดงความคิดเห็น ในเรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่งต่อบุคคล หน่วยงาน สถาบัน องค์กร และอื่น ๆ โดยสิ้นเชิง

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

Carl Hovland อ้างใน วิรัตน์ หมกทอง (2538: 14-15) ศาสตราจารย์ทางด้านจิตวิทยาของมหาวิทยาลัยเยล ได้เสนอทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของนักวิชาการมหาวิทยาลัยเยล (The Yale Attitude Change Approach) ว่าทัศนคติของคนเราจะได้รับอิทธิพล

หรือถูกเปลี่ยนแปลงได้ โดยการเปลี่ยนแปลงความเชื่อ (beliefs) เดิมที่เรามีอยู่ ความเชื่อของคนเราจะเปลี่ยนได้ด้วยวิธีการได้รับข้อมูลใหม่ (persuasive communication)

การทำโฆษณาชวนเชื่อเป็นวิธีการนำเสนอความเชื่อใหม่ๆ โดยใช้เหตุผลสนับสนุนเป็นระบบอย่างต่อเนื่องกันจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่ง จากเหตุผลเล็กน้อยไปสู่เหตุผลที่ใหญ่กว่า และจะทำให้ผู้รับฟังคล้อยตามจนเปลี่ยนแปลงความเชื่อไปในที่สุด

กระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของ Hovland มีอยู่ 4 ขั้นตอนด้วยกันคือ

1. Attention หมายถึง หลักการดึงความสนใจให้ผู้รับฟังเกิดความตั้งใจที่จะรับฟังข่าวสารนั้น

2. Comprehension หมายถึง การทำความเข้าใจข่าวสาร ว่าสามารถทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้มากน้อยเพียงใด

3. Acceptance หมายถึง การยอมรับข่าวสารนั้นมีเพียงใด

4. Retention หมายถึง การเก็บจดจำข่าวสารนั้นว่าสนใจระดับใด

การใช้เทคนิคการเปลี่ยนแปลงทัศนคติแบบนี้ จะเห็นได้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน

โดยเฉพาะการโฆษณาสินค้า ซึ่งใช้รูปภาพสวยๆ ดึงดูดความสนใจ (attention) การใช้ข้อความโฆษณาที่เข้าใจง่าย (comprehension) ฟังดูมีเหตุผลน่าเชื่อถือ (acceptance) และจำข้อความที่โฆษณาได้ติดปากอยู่เสมอ (retention)

สุชา จันทรโสมและสุรางค์ จันทรโสม (2517: 171) ได้สรุปอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อทัศนคติดังนี้

1. บิดา มารดาของเด็ก บิดา มารดา เป็นผู้ที่ได้คลุกคลีอยู่มากกว่าคนอื่น เด็กย่อมมีความเอนเอียงไปทางบิดามารดาไม่มากก็น้อย

2. วัฒนธรรมภายในสังคม คนมีอาชีพต่างกัน อยู่ในชั้นของสังคมต่างกัน หรือนับถือศาสนาต่างกัน ย่อมมีทัศนคติต่างกัน

3. การศึกษา การเรียน โรงเรียนย่อมมีส่วนในการสร้างทัศนคติของเด็ก เพราะโรงเรียนเป็นสถาบันที่จัดให้มีการศึกษาอบรมเด็กอย่างมีระเบียบแบบแผน งานของโรงเรียนจึงมักมีอิทธิพลต่อเด็ก มากกว่าสถาบันอื่นในสังคม

4. สื่อมวลชนต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ย่อมมีอิทธิพลปลูกฝัง เปลี่ยนแปลงทัศนคติของเด็กได้เช่นเดียวกัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธงชัย ชาญสุกิจเมธี (2537: 43-45) ศึกษาถึงทัศนคติของผู้ประกอบการต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีความเข้าใจในภาษีมูลค่าเพิ่มดีและมีปัญหาเกี่ยวกับใบกำกับภาษีมากที่สุด โดยที่ทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มไม่แตกต่างกัน จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ในด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม และด้านกฎหมายและระเบียบของภาษีมูลค่าเพิ่ม มีทัศนคติเห็นด้วยว่า ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บไม่ซ้ำซ้อน มีความเป็นธรรม ป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษี มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บ ซึ่งในระยะยาวจะจัดเก็บภาษีได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และพบว่าปัญหาสำคัญที่สุดของผู้ประกอบการ ในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มคือ ปัญหาเกี่ยวกับใบกำกับภาษี

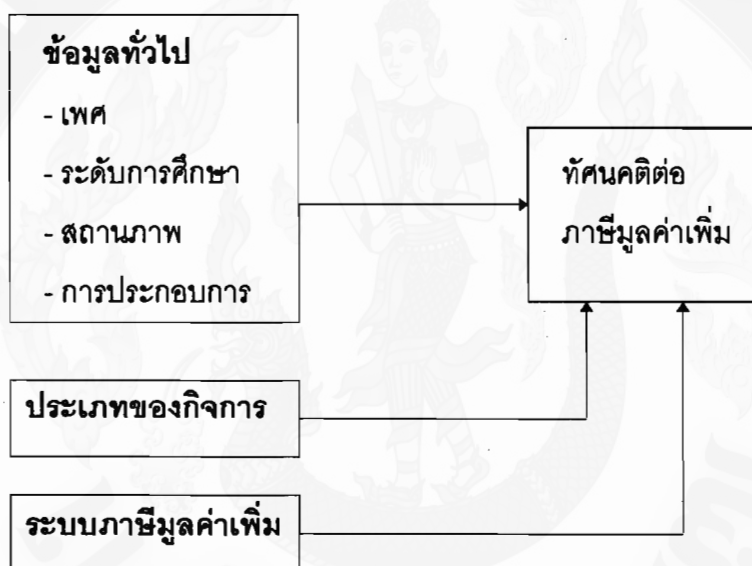
สมภพ ผ่องสว่าง (2539: 113-118) ได้เขียนบทความถึงการหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม ศึกษาเฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องกับใบกำกับภาษีว่าภาษีมูลค่าเพิ่มช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวทางเศรษฐกิจของประเทศได้หลายประการ แต่ยังมีกลุ่มผู้ทุจริตได้กระทำการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นอันมาก และความผิดที่ตรวจพบมักมีความผิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้ใบกำกับภาษี เช่น มีการซื้อขายใบกำกับภาษี มีการจัดพิมพ์ใบกำกับภาษีปลอมที่ลอกเลียนใบกำกับภาษีจากร้านค้าที่มีชื่อเสียง มีการจัดพิมพ์แบบฟอร์มใบกำกับภาษี 2 ชุด มีเล่มที่ เลขที่เดียวกัน

สกันธ์ วรรณวิวัฒนา (2535: 17-40) ได้เขียนบทความแนวโน้มและภาวะเศรษฐกิจไทย ปี 2534-2535 ภาควิชาคลังว่าระบบภาษีมูลค่าเพิ่มทำให้การหลบเลี่ยงภาษีมีน้อยลง รายได้รัฐบาลมากขึ้น การใช้อัตราภาษีเพียงอัตราเดียวจะช่วยลด การบิดเบือน การใช้ทรัพยากร เนื่องจากการใช้อัตราภาษีหลายอัตรา ทำให้มีประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากรมากขึ้นเป็นระบบที่กวดขันกันเอง ระหว่างผู้มีหน้าที่เสียภาษี การหลบเลี่ยงภาษีของธุรกิจหนึ่งจะสร้างภาระภาษีเพิ่มให้แก่ธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องมากขึ้น และวิธีการจัดเก็บของภาษีมูลค่าเพิ่มที่เก็บจากเฉพาะฐานที่เป็นมูลค่าเพิ่มจะช่วยขจัดปัญหาภาระ ภาษีที่ซ้ำซ้อนได้เป็นอย่างดี

เจริญ ธฤติमानนท์ (2535: 43-53) ได้เขียนบทความภาษีมูลค่าเพิ่มประสบความสำเร็จ ว่าการนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทน ภาษีการค้ามิได้ก่อให้เกิดปัญหาหรือผลกระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจของประเทศ แต่ตรงกันข้ามกันกลับมีส่วนทำให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญก้าวหน้าและมีเสถียรภาพดียิ่งขึ้น เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นระบบภาษีที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการผลิตการขาย และการส่งออก รวมทั้งการลงทุนได้ดีกว่าระบบภาษีการค้า ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นระบบที่ยอมรับกันและนำมาใช้ในประเทศต่างๆ ทั่วโลก

กรอบแนวความคิดในการวิจัย (Conceptual Framework of the Study)

การวิจัยครั้งนี้ได้มีกรอบความคิด สภาพทั่วไปของผู้ประกอบการ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ การประกอบการ และประเภทกิจการ รวมทั้งระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ หลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม กฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนข้อคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นตัวแปรที่ทำให้ผู้ประกอบการแสดงออกถึงความรู้สึกเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิด

สมมติฐานในการวิจัย (Research Hypothesis)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในงานวิจัยดังนี้
ผู้ประกอบการในอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มแตกต่างกันตามกลุ่มธุรกิจ

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

(RESEARCH METHODOLOGY)

การศึกษาศักยภาพของผู้ประกอบการต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยแบบสำรวจ (survey research) ได้กำหนดวิธีการวิจัย ดังนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย (Locale of the Research)

การวิจัยครั้งนี้ รวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตรา 7% ในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย แยกเป็นกลุ่มผู้ประกอบการ 3 กลุ่มคือ

1. กลุ่มผู้ส่งออก
2. กลุ่มค้าส่งและค้าปลีก
3. กลุ่มผู้ให้บริการ

ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยเคยเป็นเจ้าหน้าที่สังกัดสำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงราย จึงเลือกพื้นที่นี้ดำเนินการวิจัย เพราะเห็นว่าจังหวัดเชียงราย เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือตอนบน มีการขยายตัวทางธุรกิจสูง มีธุรกิจใหม่ๆเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยมีผู้ประกอบการเป็นจำนวนมาก ราย เพื่อที่จะได้ ข้อมูลซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการบริหารงานของสำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงราย ต่อไป

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง (Population and Sampling Procedures)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะทำการเก็บข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่างประชากรจากจำนวนผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% ในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ที่มีอยู่ ณ เดือนกรกฎาคม 2539 จำนวน 1,325 ราย โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากการใช้หลักเกณฑ์การกำหนดจำนวนตัวอย่างของ ซีรเดซ ร็วมงคูล (2536: 74) ดังนี้

จำนวนประชากร	ขนาดตัวอย่าง
น้อยกว่า 100	100 %
100 - 999	25 %
1,000 - 9,999	10 %
10,000 ขึ้นไป	1 %

ซึ่งสามารถนำมากำหนดขนาดตัวอย่างตามกลุ่มธุรกิจของจำนวนประชากรทั้งหมด
ในสัดส่วนตามเปอร์เซ็นต์ได้ดังนี้

	จำนวนประชากร	อัตราส่วน (%)
ส่งออก	3	0.03
ค้าส่งและค้าปลีก	795	60.00
ผู้ให้บริการ	527	39.77
รวม	1,325	100.00

เนื่องจากมีความแตกต่างกันมากระหว่างกลุ่มผู้ส่งออกกับกลุ่มค้าส่ง ค้าปลีก และ
กลุ่มผู้ให้บริการ ผู้ศึกษาจึงได้เลือกขนาดของตัวอย่างดังนี้

กลุ่มผู้ส่งออก	ใช้ประชากรจำนวน	3 ราย
กลุ่มค้าส่งและค้าปลีก	สุ่มตัวอย่างจำนวน	80 ราย
กลุ่มธุรกิจผู้ให้บริการ	สุ่มตัวอย่างจำนวน	53 ราย
รวม	สุ่มตัวอย่างจำนวน	136 ราย

วิธีการสุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม โดยการเก็บข้อมูลกระจายตามที่ตั้งของธุรกิจใน
ถนนสายต่างๆ ได้แก่ ถนนพหลโยธิน ถนนธนาลัย ถนนบรรพปราการ ถนนอุตรกิจ ถนนชูป
เปอร์ไฮเวย์ ถนนสันโค้ง ถนนสิงห์ไคล และถนนประเสริฐ ในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัด
เชียงราย ด้วยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (accidental random sampling)

เครื่องมือในการวิจัย (The Research Instrument)

ในการศึกษาเรื่อง ทักษะคิดของผู้ประกอบการต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม ในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม

ลักษณะคำถามเป็นการวัดความคิดเห็น ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งเป็นแบบประมาณค่า (rating scale) โดยกำหนดเป็นค่าเฉลี่ยเพื่อเป็นเกณฑ์วัดทัศนคติในครั้งนี้ และได้กำหนดค่าความเห็นที่มีต่อภาษีมูลค่าเพิ่มไว้คือ เห็นด้วยอย่างยิ่งมีค่าคะแนนเท่ากับ 4 เห็นด้วยมีค่าคะแนนเท่ากับ 3 ไม่เห็นด้วยมีค่าคะแนนเท่ากับ 2 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีค่าคะแนนเท่ากับ 1 สำหรับคะแนนคำตอบที่ผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนให้ความเห็นในแต่ละข้อ นำมาคำนวณน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย (weight mean score) โดยมีเกณฑ์สำหรับการแปลความดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	หมายถึงเห็นด้วย
3.26-4.00	มากที่สุด
2.51-3.25	มาก
1.76-2.50	น้อย
1.00-1.75	น้อยที่สุด

การศึกษาปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการ แบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (rating scale) โดยกำหนดเป็นค่าเฉลี่ยเพื่อเป็นเกณฑ์วัดระดับของปัญหา โดยได้กำหนดค่าปัญหาที่ผู้ประกอบการได้ให้ไว้คือ ปัญหามากที่สุด มีค่าคะแนนเท่ากับ 4 ปัญหามากมีค่าคะแนนเท่ากับ 3 ปัญหาน้อยมีค่าคะแนนเท่ากับ 2 และไม่มีปัญหามีค่าคะแนนเท่ากับ 1 สำหรับคะแนนคำตอบที่ผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนให้ความเห็นในแต่ละข้อได้นำมาคำนวณน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย (weight mean score) โดยมีเกณฑ์สำหรับการแปลความดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	หมายถึงระดับปัญหา
3.26-4.00	มากที่สุด
2.51-3.25	มาก
1.76-2.50	น้อย
1.00-1.75	น้อยที่สุด

วิธีการรวบรวมข้อมูล

(Data Gathering)

การรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินงานตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยเลือกเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงราย ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยในการแจกแบบสอบถาม โดยชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างและวิธีการเก็บข้อมูล
2. สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการส่งออกจะนำแบบสอบถามให้ตอบทุกราย
3. กำหนดตาราง วัน เวลาที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

(Analysis of Data)

ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการประมวลผลข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ คือ

1. บรรยายสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างด้วยค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นและปัญหาของกลุ่มตัวอย่างด้วยค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ทดสอบสมมติฐานของการวิจัยใช้ค่า F-test ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

บทที่ 4
ผลการวิจัยและวิจารณ์
(RESULTS AND DISCUSSION)

การศึกษา ทักษะของผู้ประกอบการต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในเขตอำเภอเมือง
เชียงราย จังหวัดเชียงรายผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งการ
นำเสนอเป็นดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ประกอบการใน
เขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ส่วนที่ 2 เป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการ

ส่วนที่ 3 เป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของภาษีมูลค่าเพิ่ม

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

สถานภาพทั่วไปของผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

สถานภาพทั่วไปของผู้ประกอบการ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง
ประเภทผู้ประกอบการ ประเภทของกิจการ และจำนวนปีที่อยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ปรากฏ
ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 1- 6 ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	53	38.97
หญิง	83	61.03
รวม	136	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ให้ข้อมูลจำนวน 136 คน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 61.03 และ
เป็นเพศชายร้อยละ 38.97

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	71	52.21
ปริญญาตรี	59	43.38
สูงกว่าปริญญาตรี	6	4.41
รวม	136	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ให้ข้อมูลจำนวน 136 คน มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 52.21 รองลงมา มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 43.38 และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 4.41

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
เจ้าของกิจการ	46	33.82
ผู้จัดการ	21	15.44
สมุห์บัญชีหรือพนักงาน	69	50.74
รวม	136	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ให้ข้อมูลจำนวน 136 คน มีตำแหน่งสมุห์บัญชีหรือพนักงาน ร้อยละ 50.74 มากกว่าตำแหน่งอื่น รองลงมา เป็นเจ้าของกิจการ ร้อยละ 33.82 และมีตำแหน่งผู้จัดการ ร้อยละ 15.44

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามประเภทผู้ประกอบการ

ประเภทผู้ประกอบการ	จำนวน	ร้อยละ
บุคคลธรรมดา	62	45.59
บริษัท	34	25.00
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	36	26.47
ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล	4	2.94
รวม	136	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้ประกอบการ จำนวน 136 ราย ได้แก่ ประเภทบุคคลธรรมดา ร้อยละ 45.59 มากกว่าผู้ประกอบการประเภทอื่นๆ ส่วนประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด ร้อยละ 26.47 บริษัท ร้อยละ 25.00 และห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ร้อยละ 2.94 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการ จำแนกตามประเภทของการประกอบกิจการ

ประเภทของการประกอบกิจการ	จำนวน	ร้อยละ
ส่งออก	3	2.21
ขายส่งหรือขายปลีก	80	58.82
ให้บริการ	53	38.97
รวม	136	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ประกอบการ 136 ราย ประกอบกิจการขายส่ง หรือขายปลีก ร้อยละ 58.82 กิจการให้บริการ ร้อยละ 38.97 และกิจการส่งออก ร้อยละ 2.21

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการ จำแนกตามการเข้าสู่ระบบ
ภาษีมูลค่าเพิ่ม

การเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ถึง 1 ปี	8	5.88
1 ปี แต่ไม่ถึง 2 ปี	14	10.30
2 ปี แต่ไม่ถึง 3 ปี	16	11.76
3 ปี ขึ้นไป	98	72.06
รวม	136	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้ประกอบการได้เข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม มาแล้ว 3 ปี ขึ้น
ไปร้อยละ 72.06 เข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาแล้ว 2 ปี แต่ไม่ถึง 3 ปี ร้อยละ 11.76 เข้าสู่ระบบ
ภาษีมูลค่าเพิ่มมาแล้ว 1 ปี แต่ไม่ถึง 2 ปี ร้อยละ 10.30 และ เข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาแล้ว
ไม่ถึง 1 ปี ร้อยละ 5.88 ตามลำดับ

ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการ ในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

การศึกษาศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ได้ทำการวัดจากระดับความเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับ ภาษีมูลค่าเพิ่มในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. ด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่ม
3. ด้านความคิดเห็นอื่นๆ ต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม

โดยกำหนดคะแนนและหลักเกณฑ์การแปลความหมายของระดับความเห็นไว้ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
3.26-4.00	เห็นด้วยมากที่สุด
2.51-3.25	เห็นด้วยมาก
1.76-2.50	เห็นด้วยน้อย
1.00-1.75	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลทั้ง 3 ด้าน ดังนี้คือ

1. ด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม เกี่ยวกับ
 - 1.1 การจัดเก็บไม่ซ้ำซ้อน
 - 1.2 มีความชัดเจนและแน่นอนง่ายต่อการคำนวณภาษี
 - 1.3 มีความเป็นธรรมในการเสียภาษี
 - 1.4 เชื่ออำนวยความสะดวก
 - 1.5 เชื่ออำนวยความสะดวก
 - 1.6 มีกลไกป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษี
 - 1.7 เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี
 - 1.8 ทำให้ผู้ประกอบการเต็มใจที่จะเสียภาษี
 - 1.9 ทำให้ผู้ประกอบการต้องจัดทำบัญชีและเอกสารที่ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
 - 1.10 การได้รับคืนภาษีที่ชำระไว้เกินได้รวดเร็วขึ้น
 - 1.11 การนำมาใช้แทนภาษีการค้าเหมาะสมแล้ว

ปรากฏผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 7 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านหลักการ
และประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม เรียงลำดับจากมากไปน้อย

ทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความเห็น
1. ภาษีมูลค่าเพิ่มมีความชัดเจนและแน่นอนง่ายต่อการคำนวณภาษีเพราะเป็นภาษีอัตราเดียว	3.08	0.53	มาก
2. ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บไม่ซ้ำซ้อน	2.96	0.60	มาก
3. ภาษีมูลค่าเพิ่มทำให้ผู้ประกอบการต้องจัดทำบัญชีและเอกสารที่ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น	2.91	0.60	มาก
4. ภาษีมูลค่าเพิ่มเอื้ออำนวยต่อการส่งออก	2.86	0.61	มาก
5. ภาษีมูลค่าเพิ่มให้ความเป็นธรรมในการเสียภาษี	2.82	0.65	มาก
6. การนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทนภาษีการค้าเหมาะสมแล้ว	2.82	0.65	มาก
7. ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี	2.77	0.73	มาก
8. ภาษีมูลค่าเพิ่มทำให้ผู้ประกอบการเต็มใจที่จะเสียภาษี	2.75	0.72	มาก
9. ภาษีมูลค่าเพิ่มเอื้ออำนวยต่อการลงทุน	2.69	0.58	มาก
10. ภาษีมูลค่าเพิ่มมีกลไกป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษี	2.66	0.79	มาก
11. ผู้ประกอบการได้รับคืนภาษีที่ชำระไว้เกินในปัจจุบันได้รวดเร็วขึ้น	2.54	0.75	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	2.81	0.66	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ประกอบการมีระดับความเห็นในระดับเห็นด้วยมากทุกๆ ข้อความ โดยมีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มเกี่ยวกับ ความชัดเจนและแน่นอนง่ายต่อการคำนวณภาษี เพราะเป็นภาษีอัตราเดียว ค่าเฉลี่ย 3.08 จัดเก็บไม่ซ้ำซ้อน ค่าเฉลี่ย 2.96 ทำให้ผู้ประกอบการต้องจัดทำบัญชีและเอกสารที่ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ค่าเฉลี่ย 2.91 เชื้ออำนาจต่อการส่งออก ค่าเฉลี่ย 2.86 ให้ความเป็นธรรมในการเสียภาษี ค่าเฉลี่ย 2.82 การนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทน ภาษีการค้า เหมาะสมแล้ว ค่าเฉลี่ย 2.82 เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ค่าเฉลี่ย 2.77 ทำให้ผู้ประกอบการเต็มใจที่จะเสียภาษี ค่าเฉลี่ย 2.75 เชื้ออำนาจต่อการลงทุน ค่าเฉลี่ย 2.69 มีกลไกป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีค่าเฉลี่ย 2.66 และได้รับคืนภาษีที่ชำระไว้เกินในปัจจุบันได้รวดเร็วขึ้นค่าเฉลี่ย 2.54

โดยภาพรวม ผู้ประกอบการมีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในด้านการหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ค่าเฉลี่ย 2.81

2. ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่มในเรื่องต่างๆ

เกี่ยวกับ

1. รายรับที่ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. รายรับที่สามารถเลือกเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเหมา 1.5% ของรายรับก่อนหัก
3. รายรับที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% โดยการนำภาษีขาย-ภาษีซื้อ
4. อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% เหมาะสมแล้ว
5. การจัดทำรายงานภาษีขาย
6. การจัดทำรายงานภาษีซื้อ
7. การจัดทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบคงเหลือ
8. การจัดทำรายงานต่างๆ เป็นรายงานประกอบการและการเก็บรักษาเอกสาร
9. การยื่นแบบเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่สถานประกอบการ

รายจ่าย

ตั้งอยู่

10. การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเครดิตยกไปใช้ในเดือนถัดไป
- ปรากฏผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 8 ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มด้านกฎหมาย
และระเบียบข้อปฏิบัติ เรียงลำดับจากมากไปน้อย

ทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความเห็น
1. การยื่นแบบเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้ยื่น ณ ที่ว่าการอำเภอ ห้องที่ที่สถานประกอบการ ตั้งอยู่	3.10	0.54	มาก
2. ผู้ประกอบการที่มีรายรับไม่เกิน 600,000 บาท ต่อปี ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม	3.04	0.69	มาก
3. ผู้ประกอบการที่มีรายรับเกิน 1,200,000 บาท ต่อปี ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% โดยนำภาษี ขาย-ภาษีซื้อ	2.96	0.55	มาก
4. ผู้ประกอบการที่มีรายรับเกิน 600,000 บาท แต่ไม่เกิน 1,200,000 บาทต่อปี สามารถเลือก เสียภาษีมูลค่าเพิ่มเหมา 1.5% ของรายรับก่อนหักรายจ่าย	2.90	0.57	มาก
5. ผู้ประกอบการต้องจัดทำรายงานต่างๆ เป็น รายงานสถานประกอบการและต้องเก็บไว้ที่สถาน ประกอบการนั้นเป็นเวลา 5 ปี	2.73	0.19	มาก
6. อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มในปัจจุบัน 7% เหมาะสม แล้ว	2.69	0.87	มาก
7. การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มโดยขอเครดิตยกไปใช้ ในเดือนถัดไปเมื่อตรวจพบข้อผิดพลาดว่าชำระ ภาษีไม่ถูกต้อง จะต้องเสียเงินเพิ่มด้วยทั้งที่ยัง ไม่ได้รับเงินคืน	2.53	0.70	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความเห็น
8. รายงานภาษีซื้อต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการ นับตั้งแต่วันที่ได้รับใบกำกับภาษี	2.43	0.71	น้อย
9. รายงานสินค้าและวัตถุดิบต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการ นับตั้งแต่วันที่ได้อมาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินค้าและวัตถุดิบ	2.41	0.65	น้อย
10. รายงานภาษีขายต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการ นับตั้งแต่วันที่ได้รับใบกำกับภาษี	2.36	0.70	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	2.72	0.62	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ประกอบการมีระดับความเห็นต่อภาษีมูลค่าเพิ่มอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เกี่ยวกับ การยื่นแบบเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้ยื่น ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่ ค่าเฉลี่ย 3.10 ผู้ประกอบการที่มีรายรับไม่เกิน 600,000 บาทต่อปี ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ค่าเฉลี่ย 3.04 มีรายรับเกิน 1,200,000 บาทต่อปี ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% โดยนำภาษีขาย-ภาษีซื้อ ค่าเฉลี่ย 2.96 มีรายรับเกิน 600,000 บาท แต่ไม่เกิน 1,200,000 บาทต่อปี สามารถเลือกเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเหมา 1.5% ของรายรับก่อนหักรายจ่าย ค่าเฉลี่ย 2.90 ผู้ประกอบการต้องจัดทำรายงานต่างๆ เป็นรายสถานประกอบการและต้องเก็บไว้ที่สถานประกอบการนั้นเป็นเวลา 5 ปี ค่าเฉลี่ย 2.73 อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% เหมาะสมแล้ว ค่าเฉลี่ย 2.69 การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มโดยขอเครดิตยกไปใช้ในเดือนถัดไป เมื่อตรวจพบข้อผิดพลาดว่าชำระภาษีไม่ถูกต้องจะต้องเสียเงินเพิ่มด้วยทั้งที่ยังไม่ได้รับเงินภาษีคืน ค่าเฉลี่ย 2.53 และพบว่า ผู้ประกอบการมีความเห็นต่อภาษีมูลค่าเพิ่มอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย เกี่ยวกับ รายงานภาษีซื้อต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการ นับตั้งแต่วันที่ได้รับใบกำกับภาษีค่าเฉลี่ย 2.43 รายงานสินค้าและวัตถุดิบต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการ นับตั้งแต่วันที่ได้อมาหรือ

จำหน่ายไปซึ่งสินค้าและวัตถุดิบ ค่าเฉลี่ย 2.41 และรายงานภาษีขายต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับใบกำกับภาษี ค่าเฉลี่ย 2.36

โดยภาพรวม ผู้ประกอบการมีทัศนคติต่อมูลค่าเพิ่มในด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่มอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ค่าเฉลี่ย 2.72

3. ด้านความคิดเห็นอื่นๆ ต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่

1. การจัดอบรมสัมมนา เผยแพร่ความรู้ในการเสียภาษี
 2. การแก้ไข กฎ ระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม
 3. การเน้นการตรวจสอบกิจการที่ขอคืนเป็นเงินสด
 4. การส่งเสริมสนับสนุนใบกำกับภาษี
 5. การเพิ่มบทลงโทษผู้ประกอบการที่ขายใบกำกับภาษีปลอม
- ปรากฏผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 9 ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มด้านอื่นๆ เรียงลำดับจากมากไปน้อย

ทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความเห็น
1. ในกรณีที่มีการแก้ไขกฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ควรแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบโดยเร็ว	3.57	0.53	มากที่สุด
2. กรมสรรพากรควรจัดอบรมสัมมนาเผยแพร่ความรู้ในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้ประกอบการเป็นระยะตามความเหมาะสม	3.45	0.56	มากที่สุด
3. ควรเพิ่มบทลงโทษผู้ประกอบการที่ขายใบกำกับภาษีปลอมให้มากขึ้นกว่าบทลงโทษในปัจจุบัน	3.27	0.70	มากที่สุด
4. กรมสรรพากรควรเน้นการตรวจสอบกิจการที่ขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสดมากกว่าการขอคืนเป็นเครดิตยกไปใช้ในเดือนถัดไป	3.13	0.71	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความเห็น
5. การสุ่มสอบยันใบกำกับภาษีระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อเป็นมาตรการที่ใช้ได้ผลในการป้องกันการออกใบกำกับภาษีปลอม	3.06	0.68	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.30	0.64	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 พบว่าผู้ประกอบการมีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดเกี่ยวกับในกรณีที่มีการแก้ไข กฎระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ควรแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบโดยเร็วมีค่าเฉลี่ย 3.57 ควรจัดอบรมสัมมนาเผยแพร่ความรู้ในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้ประกอบการเป็นระยะตามความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย 3.45 และควรเพิ่มบทลงโทษผู้ประกอบการที่ขายใบกำกับภาษีปลอมให้มากขึ้นกว่าบทลงโทษในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ย 3.27 และพบว่าผู้ประกอบการมีความเห็นต่อภาษีมูลค่าเพิ่มอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเกี่ยวกับกรมสรรพากร ควรเน้นการตรวจสอบกิจการที่ขอคืน ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสดมากกว่าการขอคืนเป็นเครดิตยกไปใช้ในเดือนถัดไป ค่าเฉลี่ย 3.13 และการสุ่มสอบยันใบกำกับภาษีระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อเป็นมาตรการที่ใช้ได้ผลในการป้องกันการออกใบกำกับภาษีปลอม ค่าเฉลี่ย 3.06

โดยภาพรวม ผู้ประกอบการมีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในด้านความคิดเห็นอื่นๆ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.30

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในด้านต่างๆ
โดยรวม

ทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับปัญหา
1. ด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม	2.81	.66	มาก
2. ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติของภาษี มูลค่าเพิ่ม	2.72	.62	มาก
3. ด้านความคิดเห็นอื่นๆ	3.30	.64	มากที่สุด
รวม	2.94	.64	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่าผู้ประกอบการมีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มโดยรวมทั้ง 3 ด้านคือ ด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติและ
ด้านความคิดเห็นอื่นๆ ในระดับเห็นด้วยมาก ค่าเฉลี่ย 2.94

ปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม

การศึกษา ปัญหาของผู้ประกอบการ เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มได้กำหนดหัวข้อ
สำคัญของปัญหาในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. การขอแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
3. การขออนุมัติยื่นแบบภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน
4. การกรอกแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.30)
5. การออกไปกำกับภาษีแบบเต็มรูปแต่ผู้ซื้อไม่ยอมบอกชื่อและที่อยู่
6. การออกไปกำกับภาษีมีเศษสตางค์
7. การออกไปกำกับภาษีให้ส่วนราชการ
8. การออกไปกำกับภาษีเต็มรูปให้กับผู้ซื้อสินค้าแต่ละครั้งเป็นจำนวนเล็กน้อย

9. การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสด
10. การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเครดิต
11. ได้รับคืนภาษีที่ชำระไว้เกินล่าช้า
12. ความรวดเร็วในการรับแบบของเจ้าหน้าที่สรรพากร
13. สถานที่จอดรถในการไปติดต่อ
14. การให้บริการหรืออำนวยความสะดวกในการเสียภาษี
15. คำพูด กริยา มารยาทของเจ้าหน้าที่
16. การติดต่อโดยทางโทรศัพท์กับเจ้าหน้าที่

โดยกำหนดคะแนนและหลักเกณฑ์การแปลความหมายของระดับปัญหาไว้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	หมายถึง	ระดับปัญหา
3.26 - 4.00		มากที่สุด
2.51 - 3.25		มาก
1.76 - 2.50		น้อย
1.00 - 1.75		น้อยที่สุด

ปรากฏผลวิเคราะห์ ตามตารางที่ 11 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม เรียงลำดับตามระดับมากไปน้อย

ปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปัญหา
1. การออกไปกำกับภาษีให้ส่วนราชการที่ไม่ยอมลงวันที่ในใบกำกับภาษี	2.63	1.03	มาก
2. ได้รับเงินคืนภาษีที่ชำระไว้เกินล่าช้า	2.59	0.97	มาก
3. การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสด	2.57	1.02	มาก
4. การออกไปกำกับภาษีเต็มรูปแบบให้กับผู้ซื้อสินค้าแต่ละครั้งเป็นจำนวนเล็กน้อย	2.49	1.00	น้อย
5. การออกไปกำกับภาษีมีเศษสตางค์ทำให้การคำนวณภาษี มักจะผิดพลาด	2.40	1.01	น้อย
6. การออกไปกำกับภาษีแบบเต็มรูปแต่ผู้ซื้อไม่ยอมบอกชื่อและที่อยู่	2.39	1.02	น้อย
7. การให้บริการหรืออำนวยความสะดวกในการเสียภาษี	2.38	0.98	น้อย
8. การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเครดิตโดยนำไปใช้ในเดือนถัดไป	2.32	0.94	น้อย
9. สถานที่จอดรถในการไปติดต่อ	2.25	1.00	น้อย
10. การขออนุมัติยื่นแบบฯ ภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน	2.21	0.84	น้อย
11. คำพูด กริยา มารยาทของเจ้าหน้าที่	2.21	0.98	น้อย
12. ความรวดเร็วในการรับแบบของเจ้าหน้าที่สรรพากร	2.15	0.92	น้อย
13. การติดต่อโดยทางโทรศัพท์กับเจ้าหน้าที่	2.10	0.93	น้อย
14. การขอแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	2.07	0.83	น้อย

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับปัญหา
15. การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	2.05	0.87	น้อย
16. การกรอกแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี มูลค่าเพิ่ม	1.93	0.94	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	2.30	0.95	น้อย

จากตารางที่ 11 พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มมีระดับปัญหามากได้แก่ การออกใบกำกับภาษีให้ส่วนราชการที่ไม่ยอมลงวันที่ในใบกำกับภาษี ค่าเฉลี่ย 2.63 ได้รับเงินคืนภาษีที่ชำระไว้เกินล่าช้า ค่าเฉลี่ย 2.59 และการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสด ค่าเฉลี่ย 2.57

และพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มมีระดับปัญหาน้อยได้แก่ การออกใบกำกับภาษีเต็มรูปแบบให้กับผู้ซื้อสินค้าแต่ละครั้งเป็นจำนวนเล็กน้อย ค่าเฉลี่ย 2.49 การออกใบกำกับภาษีมีเศษสตางค์ทำให้การคำนวณภาษีมักจะผิดพลาด ค่าเฉลี่ย 2.40 การออกใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปแต่ผู้ซื้อไม่ยอมบอกชื่อและที่อยู่ ค่าเฉลี่ย 2.39 การให้บริการหรืออำนวยความสะดวกในการเสียภาษี ค่าเฉลี่ย 2.38 การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเครดิตโดยนำไปใช้ในเดือนถัดไปค่าเฉลี่ย 2.32 สถานที่จอดรถในการไปติดต่อค่าเฉลี่ย 2.25 ขออนุมัติยื่นแบบฯ รวมกันค่าเฉลี่ย 2.21 คำพูด กริยา มารยาท ของเจ้าหน้าที่ ค่าเฉลี่ย 2.21 ความรวดเร็วในการรับแบบของเจ้าหน้าที่สรรพากร ค่าเฉลี่ย 2.15 การติดต่อโดยทางโทรศัพท์กับเจ้าหน้าที่ ค่าเฉลี่ย 2.10 การขอแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ค่าเฉลี่ย 2.07 การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ค่าเฉลี่ย 2.05 และการกรอกแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.30) ค่าเฉลี่ย 1.93

โดยภาพรวมแล้วพบว่า ผู้ประกอบการมีปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย ค่าเฉลี่ย 2.30

การทดสอบสมมติฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยคือ ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมือง เชียงราย จังหวัดเชียงราย มีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มแตกต่างกันตามกลุ่มธุรกิจ จึงนำสมมติฐานดังกล่าวข้างต้นมากำหนดสมมติฐานเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ประกอบการได้ดังนี้

H_0 = ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มไม่แตกต่างกันตามกลุ่มธุรกิจ

H_1 = ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มแตกต่างกันตามกลุ่มธุรกิจ

โดยการทำการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้ง 3 ด้านคือ

1. ด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติ
3. ด้านความคิดเห็นอื่นๆ

ปรากฏผลตามตารางที่ 11-14 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-Ratio F-prob ของทัศนคติต่อภาษาซึ่งมูลค่าเพิ่มด้านหลักการและประโยชน์ของภาษาซึ่งมูลค่าเพิ่มเปรียบเทียบตามกลุ่มธุรกิจ

	ส่งออก		ขายส่ง/ขายปลีก		ให้บริการ		รวม		F-Ratio	F-prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ภาษามูลค่าเพิ่มมีความชัดเจนและแน่นอนง่ายต่อการคำนวณ										
ภาษาเพราะ เป็นภาษาซึ่งอัตราเดียว	3.00	.00	3.04	.57	3.15	.50	3.08	.53	0.76	.47
2. ภาษามูลค่าเพิ่มจัดเก็บไม่ซ้ำซ้อน	3.00	.00	2.89	.66	3.06	.50	2.96	.60	1.30	.28
3. ภาษามูลค่าเพิ่มทำให้ผู้ประกอบการต้องจัดทำบัญชีและเอกสารที่ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น	2.00	.00	2.96	.61	2.59	.75	2.91	.60	3.93	.002*
4. ภาษามูลค่าเพิ่มให้อำนาจการส่งออก	2.00	.00	2.91	.64	2.76	.59	2.86	.61	3.46	.034*
5. ภาษามูลค่าเพิ่มให้ความเป็นธรรมในการเสียภาษี	2.00	.00	2.80	.66	2.85	.66	2.82	.65	0.20	.82
6. การนำภาษามูลค่าเพิ่มมาใช้แทนภาษาซึ่งการคำนวณเหมาะสมแล้ว	2.67	.58	2.80	.66	3.00	.62	2.82	.65	2.6	.77
7. ภาษามูลค่าเพิ่มเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี	3.00	.00	2.66	.73	2.98	.57	2.77	.73	1.94	.15
8. ภาษามูลค่าเพิ่มทำให้ผู้ประกอบการเต็มใจที่จะเสียภาษี	2.00	.00	2.63	.77	2.89	.58	2.75	.72	6.02	.003*
9. ภาษามูลค่าเพิ่มให้อำนาจการลดทุน	2.00	.00	2.68	.57	2.91	.70	2.69	.58	2.56	.08
10. ภาษามูลค่าเพิ่มมีกลไกป้องกันการค้าที่เสียภาษี	2.00	.00	2.51	.81	2.91	.74	2.66	.79	5.78	.004*

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ความเห็นด้านหลักการและประโยชน์ของภาวิชูลค่าเพิ่ม									
	ส่งออก		ขายส่ง/ขายปลีก		ให้บริการ		รวม		F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
11. ผู้ประกอบการได้รับค่านาซีที่ชำระไว้เกินในปัจจุบันได้รวดเร็วขึ้น	2.00	1.00	2.54	.75	2.96	.76	2.54	.75	.42
รวม	2.42	.14	2.77	.68	2.91	.63	2.81	.66	.04*

หมายเหตุ	3.26 - 4.00	เห็นด้วยมากที่สุด	1.76 - 2.50	เห็นด้วยน้อย
	2.51 - 3.25	เห็นด้วยมาก	1.00 - 1.75	เห็นด้วยน้อยที่สุด

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ประกอบการในแต่ละกลุ่มธุรกิจมีความเห็นเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ในด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 คือ

- ภาษีมูลค่าเพิ่มมีความชัดเจนและแน่นอนง่ายต่อการคำนวณภาษีเพราะเป็นภาษีอัตราเดียว

- ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บไม่ซ้ำซ้อน
- ภาษีมูลค่าเพิ่มให้ความเป็นธรรมในการเสียภาษี
- นำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทนภาษีการค้าเหมาะสมแล้ว
- ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี
- ภาษีมูลค่าเพิ่มเอื้ออำนวยต่อการลงทุน
- ภาษีมูลค่าเพิ่มทำให้ได้รับคืนภาษีที่ชำระไว้เกินในปัจจุบันได้รวดเร็วขึ้น

และพบว่าผู้ประกอบการในแต่ละกลุ่มธุรกิจมีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 คือ

- ยิ่งขึ้น
- ภาษีมูลค่าเพิ่มทำให้ผู้ประกอบการต้องจัดทำบัญชีและเอกสารที่ถูกต้องสมบูรณ์
 - ภาษีมูลค่าเพิ่มเอื้ออำนวยต่อการส่งออก
 - ภาษีมูลค่าเพิ่มทำให้ผู้ประกอบการเต็มใจที่จะเสียภาษี
 - ภาษีมูลค่าเพิ่มมีกลไกป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษี

ในภาพรวมในด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม พบว่าผู้ประกอบการมีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มธุรกิจต่างๆ พบว่า ผู้ประกอบการในแต่ละกลุ่มธุรกิจมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 (F-prob 0.04)

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-Ratio F-Prob ของทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มด้านกฎหมาย และระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่ม
เปรียบเทียบ ตามกลุ่มธุรกิจ

ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่ม	ส่งออก		ขายส่ง/ขายปลีก		ให้บริการ		รวม		F-Ratio	F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การยื่นแบบเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้ยื่น ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่ สถานประกอบการตั้งอยู่	3.00	.00	3.15	.48	3.02	.64	3.10	.54	.98	.38
2. ผู้ประกอบการที่มีรายรับไม่เกิน 600,000 บาทต่อปีได้รับยกเว้น ภาษีมูลค่าเพิ่ม	3.00	.00	3.09	.66	2.96	.76	3.04	.69	.52	.60
3. ผู้ประกอบการที่มีรายรับเกิน 1,200,000 บาทต่อปีต้องเสีย ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% โดยนำภาษีขาย-ภาษีซื้อ	3.00	.00	2.94	.51	3.00	.62	2.96	.55	.21	.81
4. ผู้ประกอบการที่มีรายรับเกิน 600,000 บาท แต่ไม่เกิน 1,200,000 บาทต่อปี สามารถเลือกเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเหมา 1.5% ของรายรับก่อนหักรายจ่าย	3.00	.00	2.86	.57	2.96	.59	2.90	.57	.53	.60
5. ผู้ประกอบการต้องจัดทำรายงานต่างๆ เป็นรายสถานประกอบการ การและต้องเก็บไว้ที่สถานประกอบการนั้นๆ เป็นเวลา 5 ปี	2.67	.58	2.70	.64	2.77	.78	2.73	.70	.19	.83
6. อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มในปัจจุบัน 7% เหมาะสมแล้ว	2.67	.58	2.60	.92	2.83	.78	2.69	.87	1.13	.33

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ความเห็นด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่ม									
	ส่งออก		ขายส่ง/ขายปลีก		ให้บริการ		รวม		F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
7. การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยขอเครดิตยกไปใช้ในเดือนถัดไป									
เมื่อตรวจพบข้อผิดพลาดว่าชำระภาษีไม่ถูกต้องจะต้องเสียเงิน									
เพิ่มด้วยทั้งที่ยังไม่ได้รับเงินภาษีคืน	2.67	.58	2.48	.69	2.60	.72	2.53	.70	.55
8. รายงานภาษีซื้อต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการนับแต่									
วันที่ได้รับใบกำกับภาษี	2.00	.00	2.41	.67	2.49	.78	2.43	.71	.47
9. รายงานสินค้าและวัตถุดิบต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำ									
การนับแต่วันที่ได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินค้าและวัตถุดิบ	2.00	.00	2.41	.65	2.43	.67	2.41	.65	.53
10. รายงานภาษีขายต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการนับแต่									
วันที่ความรับผิดชอบเกิดขึ้น	2.33	.58	2.35	.68	2.38	.74	2.36	.70	.97
รวม	2.63	.23	2.45	.65	2.74	.71	2.72	.62	.78

หมายเหตุ	3.26 - 4.00	เห็นด้วยมากที่สุด	1.76 - 2.50	เห็นด้วยน้อย
	2.51 - 3.25	เห็นด้วยมาก	1.00 - 1.75	เห็นด้วยน้อยที่สุด

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ประกอบการในแต่ละกลุ่มธุรกิจมีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่แตกต่างกันตามกลุ่มธุรกิจ ดังนี้

- การยื่นแบบเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้ยื่น ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่

- ผู้ประกอบการที่มีรายรับไม่เกิน 600,000 บาทต่อปี ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

- ผู้ประกอบการที่มีรายรับเกิน 1,200,000 บาทต่อปี ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% โดยนำภาษีขาย-ภาษีซื้อ

- ผู้ประกอบการที่มีรายรับเกิน 600,000 บาท แต่ไม่เกิน 1,200,000 บาทต่อปี สามารถเลือกเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเหมา 1.5% ของรายรับก่อนหักรายจ่าย

- ผู้ประกอบการต้องจัดทำรายงานต่างๆ เป็นรายสถานประกอบการและต้องเก็บไว้ที่สถานประกอบการนั้นๆ เป็นเวลา 5 ปี

- อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% เหมาะสมแล้ว

- การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยขอเครดิตยกไปใช้ในเดือนถัดไปเมื่อตรวจพบข้อผิดพลาดว่าชำระภาษีไม่ถูกต้องจะต้องเสียเงินเพิ่มด้วย ทั้งที่ยังไม่ได้รับเงินภาษีคืน

- รายงานภาษีซื้อต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับใบกำกับภาษี

- รายงานสินค้า และวัตถุดิบต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินค้าและวัตถุดิบ

- รายงานภาษีขายต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่มีความรับผิดชอบเกิดขึ้น

ในภาพรวม ในด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่ม พบว่า ผู้ประกอบการมีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเมื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มธุรกิจต่างๆ พบว่าผู้ประกอบการในแต่ละกลุ่มธุรกิจมีความเห็นไม่แตกต่างกันนัยสำคัญ 0.05 (F-prob 0.78)

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-Ratio F-Prob ของทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในด้านความคิดเห็นอื่นๆ เปรียบเทียบตามกลุ่มธุรกิจ

ด้านความคิดเห็นอื่นๆ ต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม									
	ส่งออก		ขายส่ง/ขายปลีก		ให้บริการ		รวม		F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. ในกรณีที่มีการแก้ไข กฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีมูลค่า เพิ่มควรแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบโดยเร็ว	4.00	0.00	3.55	.53	3.59	.54	3.57	.53	.34
2. กรมสรรพากรควรจัดอบรมสัมมนาเผยแพร่ความรู้ในการเสียภาษี มูลค่าเพิ่มให้ผู้ประกอบการเป็นระยะตามความเหมาะสม	3.33	1.16	3.43	.50	3.49	.61	3.45	.56	.75
3. ควรเพิ่มบทลงโทษผู้ประกอบการที่ขายใบกำกับปลอมให้มาก ขึ้นกว่าบทลงโทษในปัจจุบัน	3.00	0.00	3.28	.68	3.26	.76	3.27	.70	.80
4. กรมสรรพากรควรเน้นการตรวจสอบ กิจกรรมที่ขอคืนภาษีมูลค่า เพิ่มเป็นเงินสดมากกว่าการขอคืนเป็นเครดิตยกไปใช้ในเดี ถัดไป	3.33	0.58	3.14	.71	3.09	.74	3.13	.71	.83
5. การสุ่มสอบยันใบกำกับภาษีระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อเป็นมาตร การที่ได้ผลในการป้องกันการออกไปกำกับภาษีปลอม	3.33	0.58	2.96	.72	3.19	.59	3.06	.68	.13
รวม	3.40	0.46	3.27	.63	3.32	.65	3.30	.64	.13

หมายเหตุ	3.26 - 4.00	เห็นด้วยมากที่สุด	1.76 - 2.50	เห็นด้วยน้อย
	2.51 - 3.25	เห็นด้วยมาก	1.00 - 1.75	เห็นด้วยน้อยที่สุด

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้ประกอบการในแต่ละกลุ่มธุรกิจมีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในด้านความคิดเห็นฯ ไม่แตกต่างกัน

- ในกรณีมีการแก้ไขกฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ควรแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบโดยเร็ว
- กรมสรรพากรควรจัดอบรมสัมมนาเผยแพร่ความรู้ในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้ประกอบการเป็นระยะตามความเหมาะสม
- ควรเพิ่มบทลงโทษผู้ประกอบการที่ขายใบกำกับภาษีปลอม ให้มากขึ้นกว่าบทลงโทษในปัจจุบัน
- กรมสรรพากรควรเน้นการตรวจสอบกิจการ ที่ซื้อคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสด มากกว่าการซื้อคืนเป็นเครดิตยกไปใช้ในเดือนถัดไป
- การสุ่มสอบย้อนใบกำกับภาษีระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อเป็นมาตรการที่ใช้ได้ผลในการป้องกันการออกใบกำกับภาษีปลอม

ในภาพรวมด้านความคิดเห็นอื่นๆ พบว่าผู้ประกอบการมีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อทำการศึกษารเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มธุรกิจต่างๆ พบว่า ผู้ประกอบการในแต่ละกลุ่มธุรกิจมีความเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ 0.05 (F-prob 0.13)

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-Ratio F-Prob ของทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มโดยรวมเปรียบเทียบตามกลุ่มธุรกิจ

ทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม	ส่งออก		ขายส่ง/ขายปลีก		ให้บริการ		รวม		F-Ratio	F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม	2.42	.14	2.77	.68	2.91	.63	2.81	.66	3.31	.04*
2. ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่ม	2.63	.23	2.45	.65	2.74	.71	2.72	.62	0.25	.78
3. ด้านความคิดเห็นอื่นๆ	3.40	.46	3.27	.63	3.32	.65	3.30	.64	2.02	.13
รวม	2.82	.28	2.83	.65	2.99	.66	2.94	.64	1.07	.35

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ประกอบการมีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มโดยรวมทั้ง 3 ด้านคือ ด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติและด้านความคิดเห็นอื่นๆ ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มธุรกิจต่างๆ โดยรวม พบว่า ผู้ประกอบการในแต่ละกลุ่มธุรกิจมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 (F-prob 0.35)

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ
(SUMMARY AND RECOMMENDATION)

สรุปผลการวิจัย
(Summary)

การศึกษาเรื่องทัศนคติของผู้ประกอบการต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในเขตอำเภอเมือง
เชียงราย จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการในอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
ที่มีต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. เพื่อศึกษาปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ประกอบการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตรา 7% ใน
เขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย แยกเป็นกลุ่มผู้ประกอบการ 3 กลุ่มคือ กลุ่มผู้ส่งออก
กลุ่มค้าส่งหรือค้าปลีก และกลุ่มผู้ให้บริการ จำนวนทั้งสิ้น 136 คน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล
ด้วยแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ ในการคำนวณค่าต่างๆ
ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สถานภาพทั่วไปของผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 136 คน พบว่า เป็นเพศหญิงร้อยละ 61.03 เพศชาย ร้อยละ 38.97 มีระดับการ
ศึกษาดำรงปริญญาตรี ร้อยละ 52.21 ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 43.38 และสูงกว่าปริญญาตรี
ร้อยละ 4.41 มีตำแหน่งสมุห์บัญชี หรือพนักงาน ร้อยละ 50.74 เจ้าของกิจการ ร้อยละ 33.82
และผู้จัดการร้อยละ 15.44 ประเภทของผู้ประกอบการบุคคลธรรมดาร้อยละ 45.59 ห้างหุ้นส่วน
จำกัด ร้อยละ 26.47 บริษัทจำกัดร้อยละ 25.00 และห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ร้อยละ 2.94
ประกอบกิจการขายส่งหรือขายปลีก ร้อยละ 58.82 ให้บริการ ร้อยละ 38.97 และส่งออก ร้อยละ
2.21 ผู้ประกอบการได้เข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาแล้ว 3 ปีขึ้นไป ร้อยละ 72.06 เข้าสู่ระบบ

ภาษีมูลค่าเพิ่ม 2 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี ร้อยละ 11.76 เข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาแล้ว 1 ปี แต่ไม่ถึง 2 ปี ร้อยละ 10.30 และเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มไม่ถึง 1 ปี ร้อยละ 5.88

ทัศนคติของผู้ประกอบการต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในด้านต่างๆ ได้แก่ 1) ด้านหลักการและประโยชน์ ของภาษีมูลค่าเพิ่ม 2) ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่ม 3) ด้านความคิดเห็นอื่นๆ ต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม พบว่า

1. ด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เห็นด้วยมากเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มในทุกประเด็นคือ

- ในเรื่องความชัดเจนและแน่นอนง่ายต่อการคำนวณภาษี เพราะเป็นอัตราภาษีเดียว ค่าเฉลี่ย 3.08
- ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บไม่ซ้ำซ้อน ค่าเฉลี่ย 2.96
- ภาษีมูลค่าเพิ่มทำให้ผู้ประกอบการต้องจัดทำบัญชี และเอกสารที่ถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ค่าเฉลี่ย 2.91
- ภาษีมูลค่าเพิ่ม เอื้ออำนวยต่อการส่งออกค่าเฉลี่ย 2.86
- ภาษีมูลค่าเพิ่มให้ความเป็นธรรมในการเสียภาษี ค่าเฉลี่ย 2.82
- การนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทนภาษีการค้าเหมาะสมแล้ว ค่าเฉลี่ย 2.82
- ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ ในการจัดเก็บภาษี ค่าเฉลี่ย 2.77
- ภาษีมูลค่าเพิ่มทำให้ผู้ประกอบการเต็มใจที่จะเสียภาษี ค่าเฉลี่ย 2.75
- ภาษีมูลค่าเพิ่มเอื้ออำนวยต่อการลงทุน ค่าเฉลี่ย 2.69
- ภาษีมูลค่าเพิ่มมีกลไกป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษี ค่าเฉลี่ย 2.66
- ผู้ประกอบการได้รับคืนภาษีที่ชำระไว้เกินในปัจจุบันได้รวดเร็วขึ้น

ค่าเฉลี่ย 2.54

โดยภาพรวมแล้วผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม ในด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ค่าเฉลี่ย 2.81

2. ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เห็นด้วยมากเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มในประเด็นต่อไปนี้คือ

- การยื่นแบบเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้ยื่น ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่ ค่าเฉลี่ย 3.10
- ผู้ประกอบการที่มีรายรับไม่เกิน 600,000 บาท ต่อปี ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ค่าเฉลี่ย 3.04
- ผู้ประกอบการที่มีรายรับเกิน 1,200,000 บาทต่อปี ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% โดยนำภาษีขาย-ภาษีซื้อ ค่าเฉลี่ย 2.96
- ผู้ประกอบการที่มีรายรับเกิน 600,000 บาท แต่ไม่เกิน 1,200,000 บาทต่อปี สามารถเลือกเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเหมา 1.5% ของรายรับก่อนหักรายจ่าย ค่าเฉลี่ย 2.90
- ผู้ประกอบการต้องจัดทำรายงานต่างๆ เป็นรายงานสถานประกอบการและต้องเก็บไว้ที่สถานประกอบการนั้นเป็นเวลา 5 ปี ค่าเฉลี่ย 2.73
- อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% เหมาะสมแล้ว ค่าเฉลี่ย 2.69
- การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยขอเครดิตยกไปใช้ในเดือนถัดไปเมื่อตรวจพบข้อผิดพลาดว่าชำระภาษีไม่ถูกต้องจะต้องเสียเงินเพิ่มด้วยทั้งที่ยังไม่ได้รับเงินภาษีคืน ค่าเฉลี่ย 2.53

ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เห็นด้วยน้อยเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มในประเด็นต่อไปนี้คือ

- รายงานภาษีซื้อ ต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการ นับตั้งแต่วันที่ได้รับใบกำกับภาษี ค่าเฉลี่ย 2.43
- รายงานสินค้าและวัตถุดิบต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ได้อมาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินค้าและวัตถุดิบ ค่าเฉลี่ย 2.41
- รายงานภาษีขายต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วัน ทำการนับแต่วันที่ได้รับใบกำกับภาษี ค่าเฉลี่ย 2.36

โดยภาพรวมแล้วผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในด้านกฎหมาย และระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่ม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ค่าเฉลี่ย 2.72

3. ด้านความคิดเห็นอื่นๆ ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เห็นด้วยมากที่สุดเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มในประเด็นดังต่อไปนี้คือ

- ในกรณีที่มีการแก้ไขกฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ควรแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบโดยเร็ว ค่าเฉลี่ย 3.57

- ควรจัดอบรมสัมมนาเผยแพร่ความรู้ในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้ประกอบการเป็นระยะตามความเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 3.45

- ควรเพิ่มบทลงโทษ ผู้ประกอบการที่ขายใบกำกับภาษีปลอมให้มากขึ้นกว่าบทลงโทษในปัจจุบัน ค่าเฉลี่ย 3.27

ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เห็นด้วยมากเกี่ยวกับ ภาษีมูลค่าเพิ่มในประเด็นดังต่อไปนี้คือ

- ควรเน้นการตรวจสอบกิจการที่ซื้อคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสดมากกว่า ขอคืนเป็นเครดิตยกไปใช้ในเดือนถัดไป ค่าเฉลี่ย 3.13

- การสุ่มสอบย้อนใบกำกับภาษี ระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อเป็นมาตรการที่ใช้ได้ผลในการป้องกันการออกใบกำกับภาษีปลอม ค่าเฉลี่ย 3.06

โดยภาพรวมแล้ว ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มด้านความคิดเห็นอื่นๆ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.30

ปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม

ปัญหาที่ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ให้ความสำคัญและเป็นปัญหามากได้แก่ การออกใบกำกับภาษี ให้ส่วนราชการที่ไม่ยอมลงวันที่ในใบกำกับภาษีค่าเฉลี่ย 2.63 ได้รับเงินคืนภาษีที่ชำระไว้เกินล่าช้า ค่าเฉลี่ย 2.59 การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสดค่าเฉลี่ย 2.57 และการออกใบกำกับภาษีเต็มรูปแบบให้กับผู้ซื้อสินค้าแต่ละครั้งเป็นจำนวนเล็กน้อย ค่าเฉลี่ย 2.49 และเป็นปัญหาน้อยได้แก่ การออกใบกำกับภาษีมีเศษสตางค์ทำให้การคำนวณภาษีมักจะผิดพลาด ค่าเฉลี่ย 2.40 การออกใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปแบบแต่ผู้ซื้อไม่ยอมบอกชื่อและที่อยู่ ค่าเฉลี่ย 2.39 การให้บริการหรืออำนวยความสะดวกในการเสียภาษี 2.38 การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเครดิตโดยนำไปใช้ในเดือนถัดไปค่าเฉลี่ย 2.32 สถานที่จอดรถในการไปติดต่อ ค่าเฉลี่ย 2.25 การขออนุมัติยื่นแบบฯ ภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกันค่าเฉลี่ย 2.21 คำพูด ภัยมารยาทของเจ้าหน้าที่ ค่าเฉลี่ย 2.21 ระดับปัญหาน้อยได้แก่ ความรวดเร็วในการรับแบบของเจ้าหน้าที่สรรพากร ค่าเฉลี่ย 2.15 การติดต่อโดยทางโทรศัพท์กับ

เจ้าหน้าที่ ค่าเฉลี่ย 2.10 การขอแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มค่าเฉลี่ย 2.07 การขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ค่าเฉลี่ย 2.05 และการกรอกแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ค่าเฉลี่ย 1.93

โดยภาพรวมแล้ว ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ให้ความสำคัญ กับปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ในระดับปัญหาน้อย ค่าเฉลี่ย 2.30

การทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐานที่ตั้งไว้คือ ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มแตกต่างกันตามกลุ่มธุรกิจ

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพบว่า

1. ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม แตกต่างกันตามกลุ่มธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 (F-prob 0.04)

2. ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม ในด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติไม่แตกต่างกันตามกลุ่มธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 (F-prob 0.78)

3. ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในด้านความคิดเห็นอื่นๆ ไม่แตกต่างกันตามกลุ่มธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 (F-prob 0.13)

โดยภาพรวมแล้วผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มไม่แตกต่างกันตามกลุ่มธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 (F-prob 0.35)

อภิปรายผลการศึกษา (Implication)

จากการศึกษาเรื่อง ทศนคติของผู้ประกอบการต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตรา 7% แยกเป็นผู้ประกอบการ 3 กลุ่มคือ กลุ่มผู้ส่งออก กลุ่มผู้ขายส่งหรือขายปลีกและกลุ่มผู้ให้บริการ มีทศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ในด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม เกี่ยวกับความชัดเจนแน่นอนง่ายต่อการคำนวณภาษีเพราะเป็นภาษีอัตราเดียว จัดเก็บไม่ซ้ำซ้อน ให้ความเป็นธรรมในการเสียภาษีมีกลไกป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษี เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ผู้ประกอบการเต็มใจที่จะเสียภาษีทำให้ต้องจัดทำบัญชีและเอกสารที่ต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เอื้ออำนวยต่อการส่งออกและการลงทุน ได้รับภาษีที่ชำระไว้เกินได้รวดเร็วขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักและทฤษฎีภาษีอากรที่ดีของ Adam Smith อ้างใน สมชัย ฤชุพันธุ์ (2537: 29-30) ว่าระบบภาษีอากรที่ดีจะต้องมีหลักความยุติธรรม โดยจะต้องสะดวกในการจัดเก็บและสะดวกในการเสียภาษี หลักการประหยัด นอกจากนี้พบว่าผู้ประกอบการยังเห็นด้วยมากเกี่ยวกับการนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทนภาษีการค้าเหมาะสมแล้ว ซึ่งตรงกับ บทความของ เจริญ ฤทธิมานนท์ (2535: 43-53) ว่า การนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทนภาษีการค้ามิได้ก่อให้เกิดปัญหาหรือผลกระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจของประเทศ แต่ตรงกันข้ามกลับมีส่วนทำให้เศรษฐกิจของประเทศ เจริญก้าวหน้าและมีเสถียรภาพดียิ่งขึ้น

ในด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมเห็นด้วยมากเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งสอดคล้องกับหลักและทฤษฎีภาษีอากร ที่ดีของ Adam Smith โดยเฉพาะหลักความสะดวก ที่กล่าวรวมถึงตัวบทกฎหมายภาษีจะต้องเข้าใจง่ายและแบบแสดงรายการรวมถึงข้อกำหนดต่างๆ จะต้องง่ายต่อการปฏิบัติ

ในด้านความคิดเห็นอื่นๆ ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมเห็นด้วยมากที่สุด ในกรณีที่มีการแก้ไขกฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ควรแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบโดยเร็ว ควรจัดอบรมสัมมนาเผยแพร่ ความรู้ในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้ผู้ประกอบการเป็นระยะตามความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ Carl Havland อ้างใน วิรัตน์ หมกทอง (2538: 14-15) ในกระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ทั้ง 4 ขั้นตอนคือ หลักการดึงความสนใจ การทำความเข้าใจข่าวสารว่าสามารถทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้มาก

น้อยเพียงใด การยอมรับข่าวสารและการจดจำข่าวสาร ควรเพิ่มบทลงโทษผู้ประกอบการที่ขายใบกำกับภาษีปลอมให้มากขึ้น กว่าบทลงโทษในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ สมภพ ผ่องสว่าง (2539: 113-118) ที่ว่า ยังมีกลุ่มผู้ทุจริตได้กระทำการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นอันมาก และความผิดที่ตรวจพบมักมีความผิดที่เกี่ยวกับการใช้ใบกำกับภาษี ผู้ประกอบการ เห็นด้วยมากที่ควรเน้นการตรวจสอบกิจการที่ขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสดมากกว่าการขอคืนเป็นเครดิตยกไปใช้ในเดือนถัดไปและการสุ่มสอบยันใบกำกับภาษีระหว่างผู้ขายกับผู้ซื้อเป็นมาตรการที่ใช้ได้ผลในการป้องกันการออกใบกำกับภาษีปลอม ซึ่งสอดคล้องกับ สกนธ์ วรรณวัฒนา (2535: 17-40) ว่าภาษีมูลค่าเพิ่มทำให้การหลบเลี่ยงภาษีน้อยลงเป็นระบบที่กวดขันกันเองระหว่างผู้มีหน้าที่เสียภาษี

ในการศึกษาถึงปัญหาการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมือง เชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุด และเป็นปัญหามากได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับใบกำกับภาษี โดยเฉพาะการออกใบกำกับภาษีในส่วนราชการที่ไม่ยอมลงวันที่ในใบกำกับภาษี ปัญหาเกี่ยวกับการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้ประกอบการได้รับเงินคืนภาษีที่ชำระไว้เกินล่าช้า ส่วนมีปัญหาน้อยได้แก่ ปัญหาการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ปัญหาการยื่นแบบเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และปัญหาเกี่ยวกับการจดทะเบียนและการกรอกแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม และปัญหาสถานที่จอดรถในการไปติดต่อ

ข้อเสนอแนะ

(Recommendations)

การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงทัศนคติของผู้ประกอบต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในเขตอำเภอเมือง เชียงราย จังหวัดเชียงราย รวมถึงได้รับทราบปัญหาของผู้ประกอบการ ผู้วิจัยได้รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งของผู้วิจัยมาประมวลเป็นข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการปรับปรุงและแก้ไขกฎระเบียบต่างๆ เพื่อให้ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นระบบภาษีที่ดีต่อทุกฝ่ายในสังคม สรุปได้ดังนี้

1. จากการวิจัยทัศนคติของผู้ประกอบการต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในเขตอำเภอเมือง เชียงราย จังหวัดเชียงราย พบว่าผู้ประกอบการมีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในด้านหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านกฎหมายและระเบียบปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่มและด้านความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมมีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่แตกต่างกัน ที่

ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในระดับเห็นด้วยมาก แสดงให้เห็นว่าการนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทนภาษี การค้าเหมาะสมแล้ว ผู้ประกอบการยอมรับและเข้าใจในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ในบางเรื่อง เช่น การจัดทำรายงานภาษีซื้อ ต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วัน ทำการนับแต่วันที่ได้รับใบกำกับ ภาษี รายงานภาษีขายต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วัน ทำการ นับแต่วันที่ความรับผิดชอบเกิดขึ้น และรายงานสินค้าและวัตถุดิบต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ได้ออกรายงาน ภาษีขาย รายงานสินค้าและวัตถุดิบ ผู้ประกอบการมีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย แสดงถึง ความไม่เข้าใจหรือความยุ่งยากในการจัดทำรายงานของผู้ประกอบการ

ดังนั้น ควรจัดให้มีการอบรมหรือแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำรายงานดังกล่าวให้ ผู้ประกอบการให้มากขึ้น โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายเล็กที่ต้องจัดทำบัญชีเอง นอกจากนี้ควร จัดให้มีการสัมมนากับกลุ่มประกอบการรายเฉพาะธุรกิจ เพื่อให้เข้าใจถึงวิธีปฏิบัติในการเสีย ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ถูกต้องเป็นรายกลุ่มธุรกิจ

2. จากการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยภาพรวมแล้วพบว่าผู้ ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มอยู่ใน ระดับมีปัญหาน้อย แต่มีปัญหบางเรื่องซึ่งผู้ประกอบการให้ความสำคัญอันดับแรกและจัดอยู่ ในระดับมีปัญหามาก ได้แก่ การออกใบกำกับภาษีให้ส่วนราชการที่ไม่ยอมลงวันที่ในใบกำกับ ภาษี โดยผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการแก่ส่วนราชการมักจะประสบปัญหาในการ ออกใบกำกับภาษีคือ ออกใบกำกับภาษีโดยยังไม่สามารถระบุวันที่ได้ ต้องรอให้ส่วนราชการนั้น วางฎีกาเบิกเงินก่อนจึงจะสามารถระบุวันที่ได้ ทำให้เป็นปัญหาต่อการลงรายการในรายงาน ภาษีขาย รายงานสินค้าและวัตถุดิบคงเหลืออีกทั้งทำให้วันที่ตามใบกำกับภาษีไม่เรียงลำดับให้ ถูกต้อง เมื่อถูกตรวจสอบก็จะต้องถูกให้ชำระเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม

ดังนั้น กรมสรรพากรควรมีการซักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติ โดยชี้และให้ผู้ ประกอบการเข้าใจว่าหากมีการขายสินค้าให้ส่วนราชการให้ใช้เอกสาร “ใบส่งของ/ใบกำกับ ภาษี” ในการส่งมอบสินค้า ซึ่งสามารถระบุวันที่ส่งมอบสินค้า และผู้ประกอบการจะต้องบันทึก เป็นยอดขายในวันนั้น เมื่อส่วนราชการชำระเงินค่าสินค้าจึงออกใบเสร็จรับเงิน ให้แก่ส่วน ราชการ เพื่อเป็นหลักฐานในการรับชำระเงินและผู้ประกอบการจะนำใบเสร็จรับเงินไปเป็น หลักฐานในการลดยอดลูกหนี้ต่อไป

3. การเขียนใบกำกับภาษีผิด กรณีผิดพลาดเรื่อง อักษร เช่น วงศ์ วงค์ วงษ์ หรือเขียนตัวอักษรตกไป ควรให้แก้ไขโดยการขีดฆ่าและเซ็นชื่อกำกับได้ เนื่องจากพนักงานลูกจ้างที่เขียนใบกำกับภาษีมีความรู้แตกต่างกัน บางคนมีความรู้น้อย การเขียนใบกำกับภาษีไม่มีข้อผิดพลาดเลยเป็นไปได้ยากมาก

4. สำหรับงานวิจัยสืบเนื่อง การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการเฉพาะในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ดังนั้น การวิจัยซ้ำเพื่อศึกษาในอำเภอเมืองหรือ อำเภอขนาดใหญ่ในจังหวัดอื่นๆ อาจนำไปสู่การเปรียบเทียบผลการวิจัยได้ทำให้สามารถทราบทัศนคติตลอดจนปัญหาต่างๆ ต่อภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการได้ เพื่อที่จะได้นำมาแก้ไขปรับปรุงข้อปฏิบัติต่างๆ ให้เหมาะสมซึ่งในระยะยาวการนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จะจัดเก็บได้ตามเป้าหมาย โดยที่ผู้ประกอบการเต็มใจที่จะเสียภาษี และเจ้าหน้าที่สรรพากรก็พร้อมที่จะให้บริการที่ดีต่อผู้ประกอบการ

บรรณานุกรม

กรมสรรพากร. 2539. "เปิดใจอธิบดีกรมสรรพากร." *สรรพากรสาส์น*. 1 (มกราคม): 37.

กฤษณ์ กระแสเวส. 2537. *ทัศนคติของผู้ประกอบการกวดตาการต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เจริญ ธฤติमानนท์. 2535. "ภาษีมูลค่าเพิ่มประสบความสำเร็จ." *สรรพากรสาส์น*. 9 (กันยายน): 43-53.

ทิมงาน. 2535. "ภาษีมูลค่าเพิ่ม." *ฐานเศรษฐกิจฉบับพิเศษครบรอบ 11 ปี*. (มกราคม 2535): 29-31.

ธงชัย ขาญสุกิจเมธี. 2537. *ทัศนคติของผู้ประกอบการต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในอำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ธีระเดช รุ่งมงคล. 2536. *การวิจัยอุตสาหกรรม*. (พิมพ์ครั้งที่สอง). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พินิจ รัตนไชย. 2539. "รูปแบบภาวะผู้นำและระดับการประสานงานศึกษาเฉพาะกรณีสรรพากรจังหวัด." *สรรพากรสาส์น*. 6 (มิถุนายน): 43.

สกนธ์ วรรณวิวัฒนา. 2535. "แนวโน้มและภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2534-2535 ภาคการคลัง." *สรรพากรสาส์น*. 2 (กุมภาพันธ์): 17-40.

สมชัย ฤชุพันธุ์. 2537. *การเงินธุรกิจและการภาษีอากร*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สาขาวิชาการจัดการ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สมชาย ศรีสันติสุข. 2538. "การให้บริการที่ดีแก่ผู้เสียภาษี." **สรรพากรสาส์น**. 7 (กรกฎาคม): 3.

สมภพ ผ่องสว่าง. 2539. "การหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่มศึกษาเฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องกับใบกำกับภาษี." **สรรพากรสาส์น**. 2 (กุมภาพันธ์): 113-118.

สุชา จันทรโสม และสุรางค์ จันทรโสม. 2517. **หลักการศึกษาคิจตวิธานหลักการสอน**.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา.

วิรัตน์ หมกทอง. 2538. **ทัศนคติของปลัดอำเภอต่อตำแหน่งนาสอำเภอ**. เชียงใหม่:
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เลขที่แบบสอบถาม [] [] 1-3

**เรื่อง ทศนคติของผู้ประกอบการต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในเขตอำเภอเมืองเชียงราย
จังหวัดเชียงราย**

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านโปรดให้ข้อมูล
ในแบบสอบถามนี้ ซึ่งแบ่งออกเป็น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ทศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม

ส่วนที่ 3 ปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม

การให้ข้อมูลของท่านจะนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น พร้อมนี้ขอขอบ
พระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง [] 4
2. ระดับการศึกษา () 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี () 2. ปริญญาตรี
() 3. สูงกว่าปริญญาตรี [] 5
3. ตำแหน่งผู้ให้ข้อมูล () 1. เจ้าของกิจการ () 2. ผู้จัดการ
() 3. สมุห์บัญชีหรือพนักงาน [] 6
4. ประเภทผู้ประกอบการ () 1. บุคคลธรรมดา () 2. บริษัท
() 3. ห้างหุ้นส่วนจำกัด () 4. ห้างหุ้นส่วนสามัญ
นิติบุคคล [] 7
5. ประเภทของกิจการ () 1. ส่งออก () 2. ขายส่งหรือขายปลีก
() 3. ให้บริการ [] 8
6. ประกอบกิจการเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% มาแล้ว
() 1. ไม่ถึง 1 ปี
() 2. 1 ปี แต่ไม่ถึง 2 ปี
() 3. 2 ปี แต่ไม่ถึง 3 ปี
() 4. 3 ปี ขึ้นไป [] 9

ส่วนที่ 2 ทศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความเห็นของท่านในแต่ละข้อ

ทศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ความเห็นด้านหลักการและประโยชน์ ของภาษีมูลค่าเพิ่ม					
1. ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บไม่ซ้ำซ้อน					[]10
2. ภาษีมูลค่าเพิ่มมีความชัดเจนและ แน่นอนต่อการคำนวณภาษีเพราะ เป็นภาษีอัตราเดียว					[]11
3. ภาษีมูลค่าเพิ่มให้เป็นธรรม ในการเสียภาษี					[]12
4. ภาษีมูลค่าเพิ่มเอื้ออำนวยต่อการส่งออก					[]13
5. ภาษีมูลค่าเพิ่มเอื้ออำนวยต่อการลงทุน					[]14
6. ภาษีมูลค่าเพิ่มมีกลไกป้องกันการ หลีกเลี่ยงภาษี					[]15
7. ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นระบบที่มี ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี					[]16
8. ภาษีมูลค่าเพิ่มทำให้ผู้ประกอบการ เต็มใจที่จะเสียภาษี					[]17
9. ภาษีมูลค่าเพิ่มทำให้ผู้ประกอบการ จัดทำบัญชีและเอกสารที่ถูกต้องสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น					[]18
10. ผู้ประกอบการได้รับคืนภาษีที่ชำระไว้ เกิน ในปัจจุบันได้รวดเร็วขึ้น					[]19
11. การนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทนภาษี การค้าเหมาะสมแล้ว					[]20

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักการและประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม โปรดระบุ

.....

ทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ความเห็นด้านกฎหมายและระเบียบ					
1. ผู้ประกอบการที่มีรายรับไม่เกิน 600,000 บาทต่อปีได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม					[]21
2. ผู้ประกอบการที่มีรายรับเกิน 600,000 บาท แต่ไม่เกิน 1,200,000 บาทต่อปี สามารถเลือกเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเหมา 1.5% ของรายรับก่อนหักรายจ่าย					[]22
3. ผู้ประกอบการที่มีรายรับเกิน 1,200,000 บาทต่อปีต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% โดยนำภาษีขาย-ภาษีซื้อ					[]23
4. อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มในปัจจุบัน 7% เหมาะสมแล้ว					[]24
5. รายงานภาษีขายต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ความรับผิดชอบเกิดขึ้น					[]25
6. รายงานภาษีซื้อต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับใบกำกับภาษี					[]26
7. รายงานสินค้าและวัตถุดิบต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ได้ออกหรือจำหน่ายไปซึ่งสินค้าและวัตถุดิบ					[]27
8. ผู้ประกอบการต้องจัดทำรายงานต่างๆ เป็นรายงานสถานประกอบการและต้องเก็บไว้ที่สถานประกอบการนั้นๆ เป็นเวลา 5 ปี					[]28

ทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
9. การยื่นแบบเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้ยื่น ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่สถาน ประกอบการตั้งอยู่					[]29
10.การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มโดยขอเครดิต ยกไปใช้ในเดือนถัดไปเมื่อตรวจพบ ข้อผิดพลาดว่าชำระภาษีไม่ถูกต้องจะ ต้องเสียเงินเพิ่มด้วยทั้งที่ยังไม่ได้รับเงิน ภาษีคืน					[]30

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกฎหมาย และระเบียบข้อปฏิบัติของภาษีมูลค่าเพิ่มโปรดระบุ

.....

.....

ทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ความเห็นด้านอื่นๆ ต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม 1. กรมสรรพากรควรจัดอบรมสัมมนาเผยแพร่ความรู้ในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้ประกอบการเป็นระยะตามความเหมาะสม					[]31
2. ในกรณีที่มีการแก้ไขกฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มควรแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบโดยเร็ว					[]32
3. กรมสรรพากรควรเน้นการตรวจสอบกิจการที่ซื้อคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสดมากกว่าการซื้อคืนเป็นเครดิตยกไปใช้ในเดือนถัดไป					[]33
4. การสุ่มสอบย้อนใบกำกับภาษีระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อเป็นมาตรการที่ใช้ได้ผลในการป้องกันการออกใบกำกับภาษีปลอม					[]34
5. ควรเพิ่มบทลงโทษผู้ประกอบการที่ขายใบกำกับภาษีปลอมให้มากขึ้นกว่าบทลงโทษในปัจจุบัน					[]35

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม โปรดระบุ

.....

.....

ส่วนที่ 3 ปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความเห็นของท่านในแต่ละข้อ

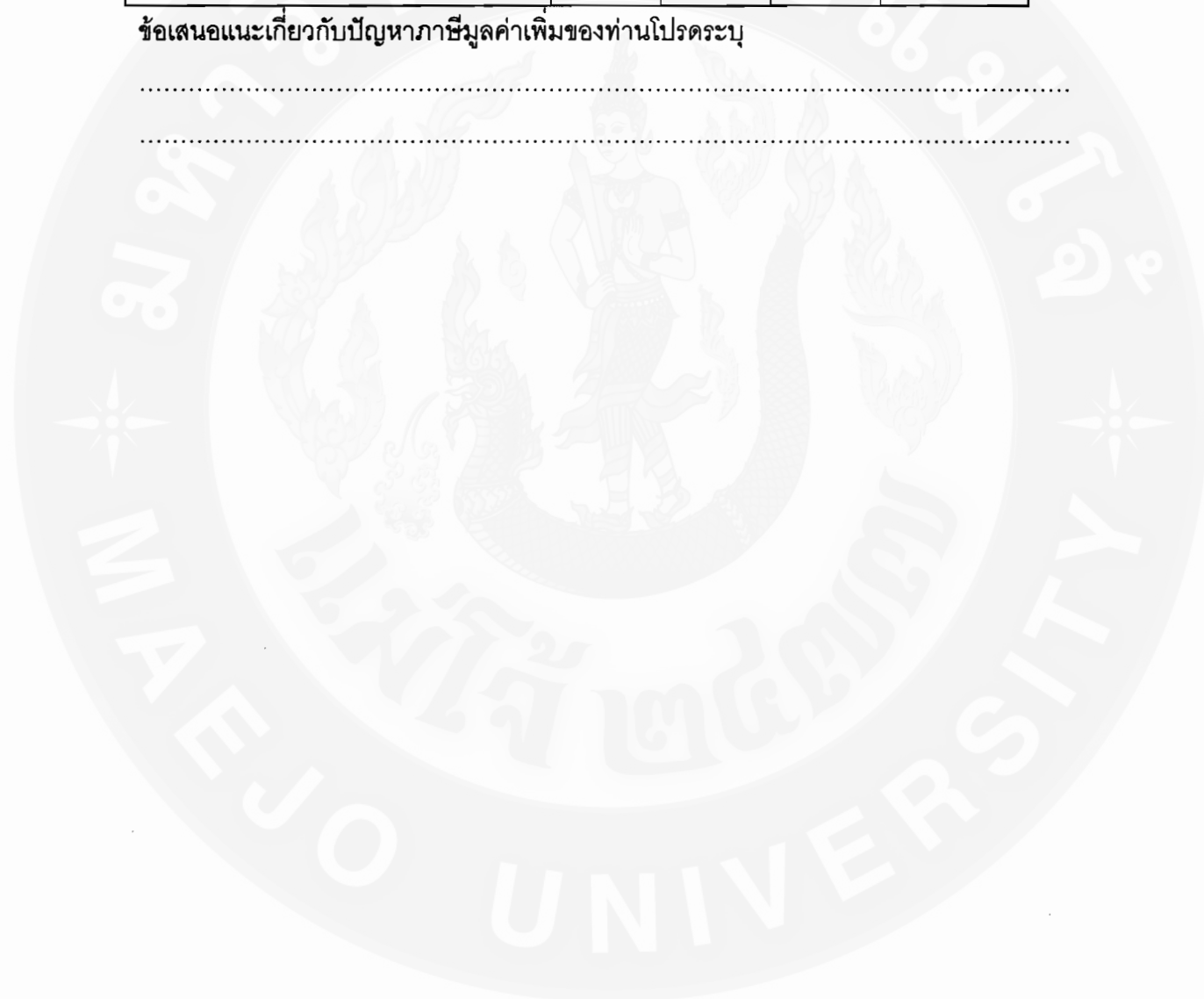
ปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม	ปัญหา มากที่สุด	ปัญหา มาก	ปัญหา น้อย	ไม่มีปัญหา	
1. การขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม					[]36
2. การขอแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียน ภาษีมูลค่าเพิ่ม					[] 37
3. การขออนุมัติยื่นแบบฯ ภาษีมูลค่าเพิ่ม รวมกัน					[]38
4. การกรอกแบบแสดงรายการเพื่อเสีย ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.30)					[]39
5. การออกไปกำกับภาษีแบบเต็มรูปแต่ ผู้ซื้อไม่ยอมบอกชื่อและที่อยู่					[]40
6. การออกไปกำกับภาษีมีเศษสตางค์ ทำให้การคำนวณภาษีมักจะผิดพลาด					[]41
7. การออกไปกำกับภาษีให้ส่วนราชการ ที่ไม่ยอมลงวันที่ในใบกำกับภาษี					[]42
8. การออกไปกำกับภาษีเต็มรูปแบบให้กับ ผู้ซื้อสินค้าแต่ละครั้งเป็นจำนวนเล็กน้อย					[]43
9. การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสด					[]44
10.การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเครดิต โดยนำไปใช้ในเดือนถัดไป					[]45
11.ได้รับเงินคืนภาษีที่ชำระไว้เกินล่าช้า					[]46
12.ความรวดเร็วในการรับแบบของ เจ้าหน้าที่สรรพากร					[]47
13.สถานที่จอดรถในการไปติดต่อ					[]48
14.การให้บริการหรืออำนวยความสะดวก ในการเสียภาษี					[]49

ปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม	ปัญหา มากที่สุด	ปัญหา มาก	ปัญหา น้อย	ไม่มีปัญหา	
15. คำพูด กริยา มารยาทของเจ้าหน้าที่					[]50
16. การติดต่อโดยทางโทรศัพท์กับ เจ้าหน้าที่					[]51

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่มของท่านโปรดระบุ

.....

.....

ภาคผนวก ข
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล: นายวิทยา ฦ น่าน
- วัน เดือน ปีเกิด: 21 สิงหาคม พ.ศ. 2506
- ประวัติการศึกษา:
- มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย จังหวัดลำปาง พ.ศ. 2522
 - มัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2524
 - ปริญญาตรีบริหารธุรกิจ (การตลาด) มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2528
- ประวัติการทำงาน:
- บริษัท พิชชาไทย จำกัด (พิชชาอัท สาขาพทยา)
ตำแหน่ง ผู้จัดการร้านสาขาพทยา พ.ศ. 2528-2530
 - บริษัท เซ็นทรัล แวนเมลล์คอนเฟคชั่นเนรี จำกัด
ตำแหน่ง หัวหน้าแผนกบุคคล พ.ศ. 2531-2532
 - บริษัท เอสซีแอล แมนูแฟคเจอร์ (ประเทศไทย) จำกัด
ตำแหน่ง ผู้จัดการฝ่ายบุคคล พ.ศ. 2533-2536
 - สำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงราย
ตำแหน่ง นักวิชาการสรรพากร 3 พ.ศ. 2536-2538
 - สำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงใหม่
ตำแหน่ง นักวิชาการภาษี 4 พ.ศ. 2539-ปัจจุบัน